

2000-2001

Keelekümbluskeskus: esimene aasta

Estonian
Language
Immersion
Centre
– Year One

*"Igaüks teab, kui kosutav on karastav
kümblus kuumal suvepäeval. Et sama
moodi kosutav ja vajalik on keelekümblus,
teavad veel vähesed. Soovin, et keele-
kümblejaid saaks Eestis aina rohkem, sest
nii nagu igaühele Eestis on mõistetav meri,
peab igaühele Eestis olema mõistetav
ka eesti keel."*

Mart Laar
Peaminister

*"Everyone knows how refreshing and cool it is to
immerse oneself in the sea on a hot summer day.
Too few know how refreshing and vital language
immersion is. I hope that there will be more and
more students in language immersion, for just as
everyone understands the sea in this coastal coun-
try, almost everyone in Estonia should understand
the language of the land as well."*

– Prime Minister of Estonia

Sisukord

2	Eessõna
3	Haridusministri läkitus
6	Keelekümbluskeskus
10	Koostööpartnerid
12	Keelekümblusprogrammi ajalugu
16	Keelekümbluse taust
20	Ülevaade keelekümblustest Eestis
24	Keelekümblus kooli poolt vaadatuna
32	Konverents “Keelekümblus Eestis – pilk tulevikku”
38	Uurimus õpilaste õppe edukusest ja vanemate hoiakutest
42	Saadud kogemused ja järgnevad sammud

Contents

3	Foreword
5	A Message from the Minister of Education
7	The Immersion Centre
11	Partnerships
13	History of the Immersion Program
17	Background to Immersion
21	Estonian Immersion at a Glance
25	Immersion Viewed from the School
33	“Language Immersion in Estonia – Future Perspectives” Conference
39	Research on Student Achievement and Parental Attitudes
43	Lessons Learned/ The Road Ahead

*Lehekülj
teise klassi
keelekümblus-
lugemikust*

*A page from
the grade two
immersion
reader*

Eesti Keelekümbluskeskuse esimene avalik aruanne tutvustab laiemale üldsusele Keelekümbluskeskust ning Eesti keelekümblusprogrammi tegevusi. Aruanne kirjeldab Keelekümbluskeskuse loomise lähtekohti ning eesmäärke, käsitleb üksikasjalikult keelekümblusprogrammi saavutusi enne keskuse ametlikku avamist 2000. aasta oktoobris ning pärast seda, annab ülevaate tehtud teadustöödest ning piiritleb Keelekümbluskeskuse praegused ja tulevased ülesanded.

Keelekümbluskeskuse vastutusalala on vabatahtliku eesti keele kümblusprogrammi käivitamine ja arendamine Eesti vene õppekeelega koolides. Keelekümbluskeskuse ülesanne on programmi planeerimine ja koordineerimine, õppekavade, õppematerjalide ja seireküsimumstike väljatöötamine ning teabevahetuse korraldamine programmiga seotud koolide ja teiste programmist osavõtjate vahel. Keelekümbluskeskus tegeleb õpetajate väljaõppega, koolitajate võrgu väljaarendamise ja koolitusmaterjalide koostamisega.

Keelekümbluskeskuse põhieesmärk on toetada üht Eesti Vabariigi valitsuse peamist pikaajalist kava, s.o mitte-eestlaste integreerumist riigi sotsiaalsesse, poliitilisse ja majandusellu, samas vähemuste emakeeleoskust säilitades.

Keelekümblusprogrammi käivitamine seab keskuse ette tõsised ülesanded. Teiste riikide kogemus on näidanud, et programmile tugeva baasi loomine on tõhusa ja liigsete kulutusteta töö vältimatu eeltingimus. Siinne aruanne annab ülevaate keskuse saavutustest esimeseks õppeaastaks valmistumisel ning esimese õppeaasta vältel: õppematerjalide koostamine, katsetamine ning täiendamine; asjatundlike õpetajate ning koolijuhtide väljaõpetamine; lapsevanematele rahulolu ja uute koolide kaasahaaramine programmi; õpilaste õppeedukuse ning vanemate hoiakute uurimine; partnerlussuhete edendamine Eestis ning raja taga.

Eesti pedagoogide ja haridusjuhtide tõsise töö ja pühendumiseta ning samuti Eesti rahvusvaheliste partnerite ajakohase abita oleks nende ülesannete täitmine osutunud võimatuks. Aruanne märgib tänuga Kanada valitsuse, Toronto Koolivalitsuse, Euroopa Nõukogu, Soome Kooliameti ning Vaasa Ülikooli tähelepanuväärset osa programmi elluviimisel.

Keelekümbluskeskus vaatab rahuloluga tagasi lõppenud õppeaastale. Uut kooliaastat, nagu kindlasti paljusid järgnevaidki, alustatakse kindla usuga oma võimesse teha edukat koostööd paljude partneritega ning täita oma ülesannet, s.o aidata eesti keelt mittevaldavatel õpilastel omandada edukaks toimetulekuks tarvilik riigikeel ning vajalikud teadmised.

Peaminister Mart Laar külastab keelekümblusklassi

Immersion classroom visit by Mart Laar, Prime Minister of Estonia

October, 2001

In this, its first public report, the Estonian Language Immersion Centre introduces itself and the Estonian-language immersion program. The Report describes the Immersion Centre's origins and objectives, details its achievements prior to and since its official opening in October, 2000, provides an overview of research results, and outlines the challenges the Centre must meet today and in the future.

The mandate of the Immersion Centre is to facilitate the establishment and further development of a voluntary Estonian-language immersion program in Russian-language schools. The Immersion Centre is working to help develop planning models, teaching materials, evaluation instruments and vehicles for sharing knowledge among participating schools and other stakeholders. It must also develop its own network of trainers and training materials.

The Immersion Centre's ultimate purpose is to support the Estonian government in meeting one of its key long-term objectives, i.e., the social, political and economic integration of minorities, while helping to support the retention of first language knowledge.

The Immersion Centre must deliver on a significant mandate. As the experience of other countries has shown, it is critically important to build a solid foundation in order to achieve the objectives of such a mandate in an efficient and cost-effective manner. This Report reviews the Immersion Centre's achievements in preparation for and over the past academic year: the creation, piloting and honing of teaching materials; the transfer of skills to a fine cadre of teachers and administrators; parental satisfaction and the expansion of the program to new schools; the evaluation of parental attitudes and student achievement; and the fostering of partnerships within Estonia and abroad.

None of this would have been possible without the dedication and hard work of Estonian educators and administrators and the timely support of Estonia's international partners. The report acknowledges the pivotal role of the Canadian government, the Toronto District School Board, the Council of Europe, the Finnish National Board of Education and Vaasa University.

The Immersion Centre looks back over its first academic year with pride, and looks forward to next year and the years beyond with confidence in its ability to work with its many partners to fulfil its role in helping non-Estonian-speaking students gain the language and academic skills required for success.

Haridusministri läkitus

Keelekümbluskeskuse aastaaruande võtab kokku Eesti keele kümblusprogrammi väga eduka esimese õppeaasta.

Elmisel õppeaastal oli keelekümblusprogrammi kaasatud viis esimest klassi Tallinnas, Narvas ja Kohtla-Järvel. 2001/02. õppeaastal liitus programmiga veel neli klassi kolmest koolist. Eesti pedagoogid, kes on katsetanud mitmesuguseid keelekümbelse meetodeid juba aastaid, on andnud programmi käivitamisele oma väärtusliku panuse. Nema ja tänased keelekümbelse programmi õpetajad on nii pühendumises õpilastele kui õpetajate koolitajatena ja õppekavade koostajatena teinud suure töö ning olnud igati eeskujuks. Haridusministeerium usub keelekümbelse edukusse ja tunneb kohustust seda toetada, mille tõenduseks on programmi eelaldataud märkimisväärsed rahalised vahendid.

Milleks on keelekümbelseprogramm Eesti Vabariigile vajalik? Suur osa Eesti muukeelsest elanikkonnast ei kõnele eesti keelt kahjuks eriti heal tasemel. Täisväärtuslikuks osalemiseks Eesti ühiskonnas on vältimatu, et eesti keelt mittevõlaldavale osale elanikkonnast oleks tehtud kättesaadavaks riigikeele, s.o eesti keele õppimine kõige kõrgemal tasemel. On küllalt alust arvata, et teistest rahvustest inimesed soovivad eesti keele intensiivõppe võimalusi kasutada. Eesti keele oskust peetakse olulisimaks tingimuseks muukeelse elanikkonna integreerumisel Eesti ühiskonnas.

Keeleõppe korraldamise erinevate mudelite ja nende tundmaõppimise alusel seadis Eesti endale oluliseks eeskujuks Kanada. Viimase kolmekümne kuue aasta jooksul on seal prantsuse keele omandamine keelekümbelsemetoodika abil olnud vaildamatult edukas. Prantsuse keelekümbelsekursuse lõpetanud saavutavad teises keeles kõrge taseme, säilitades samas täielikult oma emakeeleoskuse ja kultuurilise identiteedi. Teises keeles õppides omandavad nad märkimisväärsel tasemel teadmised ka sellistes ainetes, mis ei ole keeleõppega seotud, näiteks matemaatikas. Kanada keeleõppeprogrammide edukuse tõttu on seda mudelit rakendatud mitmel pool maailmas.

Keelekümbelseprojekti käivitamisel Eestis oleme teinud koostööd kahe suurepärase Kanada partneriga, Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuuri ja Toronto Koolivalitsusega. Moraalset ja materiaalist abi on meile osutanud ka Soome Kooliamet. Kõigile neile siinkohal meie siiras tänu tulemusrikka koostöö eest!

Keelekümbelsekeskuse aruanne näitab, et keskus on piisava põhjalikkuse ja ettenägelikkusega kavandanud programmi tegevused ning hea seisnud kavandatu elluviimise ja arendamise eest. Keelekümbelsekeskus annab jätkuvalt eeskuju tõhusa projektijuhtimisega ja on programmi tunnustatud eestvedaja. Olen veendunud, et keskuse juhtimisel arendavad ja täiustavad Eesti keelekümbelseõpetajad oma oskusi ja järjest rohkem aitab iga õpetaja kaasa programmi edukale juhtimisele ja rakendamisele.

Lugupidamisega

Tõnis Lukas

haridusminister

A Message from the Minister of Education

This first public report of the Language Immersion Centre summarises a highly successful initial year of immersion classes in Estonia.

This past academic year involved five classes of grade one students in Tallinn, Kohtla-Järve and Narva. In 2001-2002 the program was expanded to include four more classes in three additional schools. Estonian educators, who had been informally experimenting with the immersion approach for a number of years, have made a very valuable contribution to the launch of the program. Those teachers and their current immersion colleagues, through their dedication to students, the training of new teachers and the writing of curriculum, have accomplished a great deal and serve as a shining example of professionalism. The Ministry of Education believes in and is committed to immersion, as evidenced by the significant level of government funding which has been allocated.

Why did Estonia embark on this language immersion program? A large percentage of people living in Estonia do not speak Estonian well. In order to participate fully in the national life of the country, it is imperative that this population be afforded the opportunity of developing high-level skills in Estonian, the national language. There is also ample evidence the Russian-speaking community is anxious to take advantage of increased intensive Estonian language learning opportunities. Indeed, knowledge of the national language is considered to be the primary vehicle for the integration of Estonia's minorities into the mainstream of national life.

After careful and intensive examination of a variety of language learning models, Estonia opted to work with Canada to develop its own immersion approach. Over the course of the past thirty-six years, French immersion has proven itself to be an indisputable Canadian success story. Graduates achieve a high level of skill in the second language while maintaining home language competence and cultural identity. In addition, they display grade-appropriate levels of academic achievement in non-language subjects, such as mathematics. As a result of this success, the Canadian model has been adopted by many countries across the globe.

In implementing immersion in Estonia, we have worked with two excellent Canadian partners, the Canadian International Development Agency and the Toronto District School Board. In addition, we have enjoyed the moral and material support of the Finnish National Board of Education. They have our utmost thanks and appreciation for this highly productive co-operation.

In conclusion, I should like to take this opportunity to commend the Language Immersion Centre on the crucial role it fulfils as the recognised and respected leader of the program. It continues to set a superb example of effective and efficient project management. I am convinced that, under its guidance, Estonian immersion educators will further develop and hone their skills and, step-by-step, each and every teacher will assume a greater role in program management and implementation.

Sincerely,

Tõnis Lukas

Minister of Education

Keelekümbluskeskus, mis avas ametlikult ukse 2. oktoobril 2000. aastal, on üleriigilist keelekümblusala tegevust juhtiv asutus. Laia kaastöötajate ringi abil koordineerib Keelekümbluskeskus riikliku keelekümblusprogrammi tööd.

Keelekümbluskeskuse asutamise aluseks on Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi käskkiri ning keskus tegutseb haridusministri poolt allkirjastatud põhikirja alusel.

Vastutusala

- > Õpetajate, õppejõudude ning kooli- ja haridusjuhtide koolitus;
- > õpetajatele ja koolijuhtidele suunatud koolitusmaterjalide koostamine ja väljaandmine;
- > õppematerjalide koostamine ja väljaandmine;
- > laia kaastöötajate ringi loomist tagava strateegia arendamine ja rakendamine;
- > riiklikul õppekaval tugineva keelekümblusspetsiifilise õppekava väljatöötamine;
- > programmi-alaste teadusuuringute laiendamine ning kogemuste vahetamine kodu- ja välismaiste ülikoolidega;
- > keelekümblusprogrammi laiendamise kavandamine ja koordineerimine.

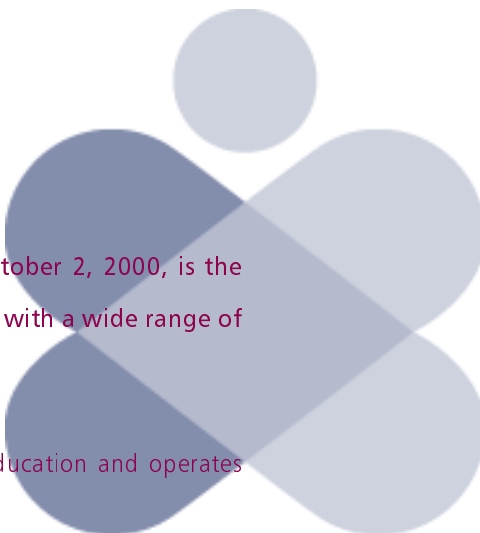
Programmi juhtimine

Keelekümbluskeskus töötab Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi ja Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutuse järelevalve all ning annab programmi elluviimisest aru oma nõukogule. Keelekümbluskeskus ei ole juriidiline isik.

Nõukogu koosseisu kuulub 10 liiget, kaasa arvatud Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi, rahvusvaheliste partnerite ning kohalike omavalitsuste esindajad. Liikmed nimetab haridusminister neljaks aastaks. Nõukogu eesistuja on haridusministeeriumi esindaja.

Nõukogu nimetab ametisse Keelekümbluskeskuse juhataja, kontrollib Keelekümbluskeskuse tööd, kinnitab plaanid, aruanded, eelarve ja strateegilised suunad. Nõukogu tuleb kokku vähemalt kolm korda aastas Keelekümbluskeskuse tööle hinnangu andmiseks.

Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutus vastutab Keelekümbluskeskuse finantsjuhtimise eest. Integratsiooni sihtasutus annab Keelekümbluskeskusele vajaliku juriidilise raamistiku ning allkirjastab Keelekümbluskeskuse nimel kokkulepped. Samuti teeb sihtasutus Keelekümbluskeskuse eest vajalikke õigustoiminguid ja allkirjastab keskuse nimel lepinguid.

The Immersion Centre, which officially opened its doors on October 2, 2000, is the focal point for immersion activities nationally. The Centre works with a wide range of stakeholders to co-ordinate the national immersion program.

The Centre was created based on a directive of the Ministry of Education and operates according to statutes signed by the Minister.

Mandate

- > the training of teachers, teacher trainers, education officials and managers of immersion programs;
- > the development and production of teacher and education manager training materials;
- > the development and production of teaching materials;
- > the development and implementation of strategies to involve a wide range of stakeholders;
- > the development of immersion-specific curricula within the framework of the national school curriculum;
- > the development of a research base and academic links with local and foreign universities;
- > the planning and co-ordination of the expansion of the immersion program.

Management

The Immersion Centre is under the supervision of the Estonian Ministry of Education and the Integration Foundation and reports directly to its Steering Committee. In and of itself, the Immersion Centre is not a legal entity.

The 10-member Steering Committee is comprised of the major stakeholders, including the Ministry of Education, foreign partners and local government officials. Members are appointed by the Minister of Education for a four-year term. The Committee is chaired by a representative of the Ministry of Education.

The Steering Committee appoints the Estonian manager of the Immersion Centre and supervises its work. It also approves plans, reports, budgets and strategic directions. The Committee meets a minimum of three times a year to evaluate the work of the Centre.

The Integration Foundation is responsible for the financial management of the Centre. It provides the necessary legal framework and signs contracts on behalf of the Centre.

Juhtiv töörühm

EPP REBANE Nõukogu eesistuja

Epp Rebane on lõpetanud Tartu Ülikooli filoloogiateaduskonna eesti filoloogina. Ta on töötanud Riigi Kooliametis haridusprogrammide osakonna juhatajana, Tallinna Pedagoogika Ülikooli õppekavalaboris ja Pedagoogika Teadusliku Uurimise Instituudis teadurina.

Alates 1996. aastast töötab Epp Rebane Eesti Vabariigi Haridusministeeriumis. Ta oli 5 aastat üldhariduse osakonna juhataja ja on alates 2001. aastast haridusministeeriumi hariduspoliitika nõunik.

IRENE KÄOSAAR Eesti-poolne programmi juht

Ametilt keeleõpetaja, valdab Irene Käosaar vabalt nii eesti kui ka vene keelt. Ta on töötanud aastaid venekeelses koolis eesti keele õpetajana ning teise keele õpetamise, õppekavade koostamise, arendamise ja rakendamise eest vastutava konsultandina.

Alates 1999. aasta juulist töötab Irene Käosaar Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi alluvuses keelekümblusprogrammi juhina. Irene Käosaar on osa võtnud mitmetest rahvusvahelistest koolitusprojektidest. Keelekümbluskeskuses kuuluvad tema tööülesannete hulka programmi üldine juhtimine, õppekava ettevalmistamine ning õpetajate koolitus.

PEETER MEHISTO Kanada-poolne projektijuht

Peeter Mehisto on üles kasvanud Torontos eesti perekonnas ning hariduse saanud Kanadas ja Ameerika Ühendriikides. Kanadas töötas Peeter Mehisto keskkoolis võõrkeelte osakonna juhatajana. Ta on läbi viinud mitmeid Toronto Koolivalitsuse ja Toronto Ülikooli korraldatud keeleõpetajatele mõeldud koolitusi.

Aastast 1988 on Peeter Mehisto töötanud Eestis. Ta on olnud välisministri abi, õpetanud Tallinna Pedagoogikaülikoolis, töötanud haridusministri ning kultuuri- ja haridusministri nõunikuna. Peeter Mehisto on olnud mitmete Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuuri (CIDA) kaudu Balti riikides läbiviidud projektide konsultant ja juht.

Möödunud aastast on Peeter Mehisto Keelekümbluskeskuse Kanada-poolne projektijuht. Tema roll on toetada Keelekümbluskeskuse juhtimist ning koordineerida Toronto Koolivalitsuse ja CIDA toetust EV Haridusministeeriumile keelekümblusprogrammi edendamiseks Eesti vene õppekeele koolides.

ROBERT MCCONNELL Kanada-poolne projekti koordinaator

Toronto Koolivalitsuse (TDSB) endisel võõrkeelte osakonna juhatajal Robert McConnellil on enam kui kolmekümneaastane õpetaja- ja administratiivtöö kogemus. Prantsuse keelt on ta õpetanud nii alg- kui ka keskkoolis, saksa keelt keskkoolis, lisaks on ta Toronto Ülikoolis pidanud loenguid nii prantsuse kui ka saksa keele õpetamise metoodikast.

Robert McConnell on valitud mitmetele juhtivatele ja vastutavatele ametikohtadele, ta on olnud Kanada Teise Keele Õpetajate Ühingu president ning Ontario Keeleõpetajate Ühingu president. Robert McConnell on rohkem kui 300 teise keele õpetamise metoodikat käsitleva raamatu autorina sagedane peaesineja konverentsidel nii Euroopas kui ka Põhja-Ameerikas.

CIDA/TDSB Eesti keelekümblusprojekti Kanada-poolse koordinaatorina on Robert McConnelli ülesandeks toetada Keelekümbluskeskuse töötajaid ja osutada Eesti Vabariigi Haridusministeeriumile abi keelekümblusprogrammi elluviimisel.

The Leadership Team

EPP REBANE Chair of the Immersion Centre's Steering Committee

Epp Rebane is a graduate of Tartu University where she specialised in Estonian philology. She has worked at the National School Board as the Director of the Education Programming Department, at the Tallinn Pedagogical University's Curriculum Laboratory and as a researcher at the Pedagogical Scientific Research Institute.

Since 1996, Epp Rebane has been working at the Estonian Ministry of Education. For five years she was Head of the General Education Department and is currently engaged as an education policy adviser.

IRENE KÄOSAAR Estonian Program Manager

A career language educator, Irene Käosaar is fluent in both Estonian and Russian. She served for a number of years as a specially designated consultant in Russian-language schools. In this capacity she was responsible for the design, implementation and teaching of the Estonian as a second language curriculum.

Since July 1999, she has been in the employ of the Estonian Ministry of Education as Manager of the language immersion program. Ms. Käosaar has participated in numerous international language training projects. Her role in the Immersion Centre includes general management of the program, as well as curriculum preparation and teacher training.

PEETER MEHISTO Canadian Project Manager

Mr. Mehisto was raised in Toronto in an Estonian family and was educated both in Canada and the United States. In Canada he was employed as Head of Modern Languages at a Toronto secondary school and has conducted much in-service training for teachers through the Toronto District School Board and the University of Toronto. Since 1988, he has worked as an aide to the Estonian Foreign Minister, taught at the Tallinn Pedagogical University, and been a senior counsellor at the Estonian Ministry of Education and the Ministry of Culture and Education. He has also acted as Special Adviser and Team Leader on a number of major Canadian International Development Agency (CIDA) projects in the Baltic states.

For the past year, Mr. Mehisto has been Canadian Program Manager in the Immersion Centre. His mandate is to provide guidance, leadership and support to the CIDA-sponsored Toronto District School Board initiative to assist the Estonian Ministry of Education in implementing the Estonian immersion program in Russian-language schools.

ROBERT McCONNELL Canadian Project Co-ordinator

A former Co-ordinator of Modern Languages with the Toronto District School Board (TDSB), Mr. McConnell has over thirty years experience as a teacher and administrator. He has taught both elementary and secondary school French, as well as secondary school German. In addition, he has lectured in both French and German teaching methodology at the University of Toronto.

Mr. McConnell has held a wide variety of executive and leadership positions, including that of President of the Canadian Association of Second Language Teachers and President of the Ontario Modern Language Teachers' Association. A frequent keynote speaker at conferences in both Europe and North America, Mr. McConnell is the author of more than 300 books in the field of Modern Languages.

As Canadian co-ordinator of the CIDA/ TDSB Estonian language immersion project his role is to support the staff of the Immersion Centre and provide assistance to the Estonian Ministry of Education in the implementation of this initiative.

"Although language and culture are among the central elements of self identity, knowing more than one language is the key to intercultural communication. I am convinced that the language immersion program in Estonia, which Canada is proud to support, will aid the process of social integration and better understanding among Estonia's peoples."

H.E. Peter McKellar

Canadian Ambassador to Estonia

Kanada suursaadik Eestis

"Keel ja kultuur on küll eneseteadvuse põhitegurid, ent kultuuridevahelise suhtlemise võtmeks on rohkem kui ühe keele valdamine. Olen veendunud, et Eesti keelekümblusprogramm, mida Kanada uhkusega toetab, aitab kaasa sotsiaalse integratsiooni protsessile ja parandab Eestis elavate rahvaste üksteise-mõistmist."

Põhipartnerid

- > **Haridusministeerium**
peamine rahastaja, kannab hoolt programmi juhtimise eest
- > **Rahvustikuministri Büroo**
integratsioonipoliitika peamine kujundaja Eestis
- > **Integratsiooni Sihtasutus**
riikliku integratsioonipoliitika elluviija, teeb Keelekümbluskeskuse õigustoimingud
- > **Tartu Ülikool**
programmialaste teadus-uuringute läbiviija
- > **Tartu Ülikooli Narva Kolledž**
tulevaste keelekümblusõpetajate kasvataja
- > **Kohalikud omavalitsused**
annavad moraalset ja majanduslikku tuge
- > **Venekeelsete koolide õpetajad ja koolijuhid**
keelekümblusprogrammi teostajad
- > **Vene päritolu õpilased ja lapsevanemad**
sihtgrupp
- > **Teised integratsiooni- ja/või keeleõppeprojektid**
eksperdid, kes võivad abistada programmi planeerimisel ning vältida topelttööd
- > **Soome Kooliamet**
programmi Soome-poolne rahastaja
- > **Vaasa Ülikool**
asutus, mille kaudu Soome programmis osaleb
- > **Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuur (CIDA)**
programmi Kanada-poolne rahastaja
- > **Toronto Koolivalitsus (TDSB)**
asutus, mille kaudu Kanada programmis osaleb

Koostööpartnerid

Keelekümbluskeskus avaldab tänu oma koostööpartneritele, kelle kaasabi ja toetust võib pidada programmi edukuse aluseks.

EESTI

Eesti Vabariigi Haridusministeerium kannab põhilist vastutust keelekümblusprogrammi elluviimise eest. Haridusministeeriumi toetus programmile on viimase aasta jooksul pidevalt kasvanud, samuti on ministeerium programmi suurim rahastaja.

Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutus osutab Keelekümbluskeskusele abi programmi finantsjuhtimisel ja jagab kogemusi õppevara teemadevaliku osas. Integratsiooni sihtasutus toetab otsust rakendada keelekümblusmetoodikat ka lasteaiarühmades.

Tartu Ülikooli Narva Kolledž valmistub pakkuma ettevalmistusprogrammi tulevaste keelekümblusõpetajatele. Tartu Ülikooli teadlased tegelevad uurimusega, mis käsitleb vanemate hoiakuid ja nende keelekümblusprogrammis osalevate laste edasijõudmist nii eesti ja vene keeles, kui ka teistes õppeainetes.

Rahvustikuministri Büroo on toetanud keelekümblusprogrammi ning tegelnud selle tutvustamisega. Keelekümbluskeskus on teinud ministri kantsleiega koostööd vähemusrühvuste integratsiooni käsitleva riikliku programmi "Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000–2007" väljatöötamisel.

Koostöö Tallinna, Narva ja Kohtla-Järve linnavalitsustega ja Ida-Viru Maavalitsusega on aidanud Keelekümbluskeskusel paremini mõista kohalikke vajadusi. Kohalikud omavalitsused on leidnud võimalusi ka programmi rahastamiseks.

KANADA

Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuur (CIDA) ja Toronto Koolivalitsus (TDSB) on osutanud igakülgset abi keelekümblusprojekti käivitamisel ja Keelekümbluskeskuse ellukutsumisel. CIDA on Toronto Koolivalitsuse kaudu teinud võimalikuks Keelekümbluskeskuse sisseseadmise, arvutite ja kontoritarvete ostmise, aidanud õppe- ja koolitusmaterjalide väljatöötamisel ja õpetajate väljaõppe korraldamisel. CIDA ja TDSB on olnud väga paindlikud ja usaldusväärsed koostööpartnerid.

Lisaks ülalmainitud Kanada partneritele osutas keelekümbluse tutvustamisel ja selle rakendamise vajalikkuse selgitamisel abi CIDA toetusel tegutsev Ottawa Rotary Klubi.

Ontario Haridusministeerium on vastu võtnud mitu kümblusprogrammiga seotud Eesti delegatsiooni ning jaganud teadmisi haridussüsteemide juhtimisest. Ontario Täiendõppe-, Kolledžite- ja Ülikoolide Ministeerium on koostöös Toronto Koolivalitsuse, EV Haridusministeeriumi, Rahvustikuministri Büroo ja Keelekümbluskeskusega aidanud tõhustada programmi "Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000–2007" väljatöötamist.

EUROOPA NÕUKOGU

Euroopa Nõukogu toetusel toimus õpetajatele mõeldud keelekümblusseminar. Keelekümbluskeskusel aidati valmistuda uurimistööks, mis käsitleb õpilaste edasijõudmist programmi raames. Euroopa Nõukogu nõuandeid on kasutatud ka keelekümblusõpetajatele ja haridusjuhtidele mõeldud käsiraamatu koostamisel.

SOOME

Soome Kooliamet on Vaasa Ülikooli kaudu osutanud Keelekümbluskeskusele olulist abi korraldamaks koolitusi nii Soomes kui ka Eestis. Soome on soovinud arendada tihedat koostööd Eesti ja Kanada partneritega. Loodetavasti toetab Soome, kelle panust keelekümblusprogrammi senisel rakendamisel on raske üle hinnata, ka keelekümblusprogrammi alustamist lasteaeajades.

Partnerships

The Immersion Centre is grateful to its partners. It values their contribution and recognises that their support has been central to the success of the program.

ESTONIA

The **Ministry of Education**, which carries ultimate responsibility for the immersion program and Centre, has steadily increased its commitment over the past year. Its financial contribution to the program is the largest among all partners.

The **Integration Foundation**, which is assisting in facilitating the financial management of the Immersion Centre, is also helping to share its experience in the field of materials development. It has also committed to supporting the introduction of the immersion program at the kindergarten level.

Tartu University's **Narva College** is preparing to offer a pre-service program for future immersion teachers. **Tartu University** staff are spearheading the research project which is evaluating both student success in the immersion program, as well as parental attitudes.

The **Office of the Minister for Ethnic Affairs** has supported and raised awareness about the program. The Immersion Centre has also co-operated with the Minister's Office in the development of a National Action Plan for the integration of minorities.

The cities of **Tallinn**, **Narva** and **Kohtla-Järve** have all helped the Centre to better understand local needs. Furthermore, they have all found additional funds to support the program. The **Ida-Viru County Government** has done the same.

CANADA

The **Canadian International Development Agency (CIDA)** and the **Toronto District School Board (TDSB)** have been instrumental in helping to launch the immersion program and to bring the Immersion Centre into being. **CIDA**, through the **TDSB**, has made it possible to renovate the Immersion Centre, to purchase computer and other necessary office equipment, to develop teaching and training materials and to provide training. **CIDA** and the **TDSB** have proven to be flexible and reliable partners.

In advance of the above-mentioned Canadian involvement, the **Rotary Club of Ottawa**, also supported by **CIDA**, played an important role. It assisted the Estonian Ministry of Education in better understanding the immersion approach and the implications of establishing immersion programs.

The **Ontario Ministry of Education** has received several Estonian delegations interested in immersion and also shared with them its expertise in managing education systems. The **Ontario Ministry of Training, Colleges and Universities** has worked with the Estonian Ministry of Education, the Office of the Minister for Ethnic Affairs, the **TDSB** and the Immersion Centre to share expertise in results based management. This has contributed to the development of a more effective National Action Plan for the integration of minorities.

THE COUNCIL OF EUROPE

The Council of Europe supported a seminar on immersion education and helped the Immersion Centre lay the groundwork for researching student progress in the program. The Council also assisted the Centre in determining what should be included in a handbook for teachers and administrators of immersion programs.

FINLAND

The **Finnish National Board of Education**, through **Vaasa University**, has provided the Centre with significant training both in Finland and in Estonia. Finland has sought to work closely with its Estonian and Canadian counterparts. As a valued partner, it is hoped that Finland will support the introduction of immersion at the kindergarten level.

Key Stakeholders

- > **Estonian Ministry of Education**
chief sponsor and provider of leadership
- > **Office of the Minister of Ethnic Affairs**
chief architect of integration policy in Estonia
- > **Integration Foundation**
implementer of national integration policy and provider of Centre's legal framework
- > **Tartu University**
co-ordinator of program-related research
- > **Narva College – Tartu University**
trainer of future immersion teachers
- > **Local Governments**
providers of local moral and financial support
- > **Teachers and Administrators of Russian-language Schools**
the educators who deliver the immersion program
- > **Russian-speaking Parents and Students**
the community we are working to serve
- > **Other Integration and/or Language Projects**
experts in the field who can help in planning and avoiding duplication
- > **Finnish National Board of Education**
chief Finnish source of funding
- > **Vaasa University**
the body that facilitates and/or delivers Finnish support
- > **Canadian International Development Agency (CIDA)**
chief Canadian source of funding
- > **Toronto District School Board (TDSB)**
the body that facilitates and/ or delivers Canadian support

Keelekümblusprogrammi ajalugu

Katrin Saks

rahvastikuminister

"Mul on kahju, et sel ajal, kui mina koolis käisin, polnud keelekümblusklasse. Mitme keele vabalt valdamine tuleks täna tublisti kasuks. Aga mul on hea meel nende laste üle, kes täna sellistes klassides õpivad. Hea meel võimaluste pärast, mis neile tulevikus avanevad."

Eesti kontekst

Ühe kolmandiku Eesti elanikkonnast moodustavad mitte-eestlased, kellest suur enamik ei valda eesti keelt ega ole Eesti sotsiaalsesse, poliitilisse ja kultuuriellu täielikult integreerunud.

Vähemusrahvuste integratsioon on Eesti valitsuse oluline prioriteet. Riigikeele ladusat valdamist peetakse Eestis elavate mitte-eestlaste poliitilise, majandusliku, sotsiaalse ning kultuurilise integratsiooni esmaseks tingimuseks.

Iseseisvuse taastamisega 1991. aastal kuulutati eesti keel riigikeeleks ning ühtlustati eesti- ja venekeelsete koolide õppekavad, kusjuures eesti keele õppimiseks ettenähtud tundide arv vene koolides suurenes märkimisväärselt.

Senise õppe abil ei ole eesti keele kui teise keele õpetamisel soovitud tulemusteni jõutud. Konkreetsemalt, enamiku venekeelse keskkooli lõpetanute eesti keele oskus ei ole piisav tööturul konkureerimiseks või õpingute jätkamiseks kõrgkoolis.¹

Seetõttu otsib üha rohkem vene keelt kõnelevaid vanemaid võimalust aidata oma lapsel võrdselt hästi toime tulla mõlemas keeleruumis, samas kultuurilist identiteeti kaotamata. Küsitlustest selgub, et lapsevanemad eelistavad õppekava, mis on osaliselt eesti- ja osaliselt venekeelne.²

Valikuvõimalused

Ligi viiskümmend aastat Nõukogude okupatsiooni ja venestamist oli tekitanud pingeid, mille tõttu taasiseseisvunud Eestis ei olnud olukord keelekümbuse ellurakendamiseks küps. Keelekümbusmetoodika kasutamine keeleõppes ei leidnud üldiselt mõistmist. Sellest hoolimata, alustasid mõnedki koolid lapsevanemate soovil süvendatud eesti keele õpetamise erinevate meetodite katsetamist juba 1992. aastal.

1998. aasta kevadeks oli selge, et keelekümbluse paremaks lahendamiseks tuleb kasutada süsteempärasemat lähenemist. Kanada saatkonna Tallinna esinduse ettepanekul moodustati 11-liikmeline töörühm Eesti ja välispartnerite osavõtul. Töörühma ülesandeks oli välja selgitada, kas keelekümbus on Eesti jaoks sobiv õpetamisstrateegia. Töö käigus selgus, et keelekümbust, kui keele omandamise meetodit, tuleb programmis osalejatele täiendavalt tutvustada.

4.–7. novembril 1998. aastal toimus Narva-Jõesuus seminar, kus Kanada, Soome ja Eesti ekspertide abil määratleti keelekümbuse olulised tunnused ning uuriti võimalusi keelekümbuse teooria ning praktika sobitamiseks Eesti oludesse. Seminarist võttis osa suur hulk asjast huvitatuid, sealhulgas õpetajaid, haridustöötajaid ja omavalitsuste esindajaid. Rühmatöö ja pikkade arutelude tulemusena tekkis esmane ettekujutus sellest, mil viisil keelekümbusprogrammi käivitamist Eestis alustada.

¹ Multikultuurne Eesti: Haridussüsteemi ülesanded, ptk 3.1, Marje Pavelson, OÜ Vali Press, 1998, lk 212–213.

² Samas, lk 178–179.

History of the Immersion Program

The Estonian Context

Approximately a third of the population of Estonia is of non-Estonian origin, the vast majority of whom do not speak Estonian and are not fully integrated into the mainstream of Estonian political, social and cultural life.

The integration of minorities is a major priority of the Estonian Government. In this regard, fluency in the national language is considered a prerequisite for the political, economic, social and cultural integration of non-Estonians living in Estonia.

With the re-establishment of independence in 1991, Estonian became the official language of the country and the curriculum of Russian-language schools was harmonised with that of Estonian-language schools. The number of hours dedicated to the study of Estonian in Russian-language schools was increased dramatically.

However, current Estonian as a second language teaching strategies have generally not brought about the required returns. In particular, the majority of high school graduates from Russian-language schools do not have sufficient Estonian language skills to be competitive in the job market or to continue their studies in institutions of higher learning.¹

Consequently, Russian-speaking parents are increasingly seeking opportunities to help their children become bilingual, but are also concerned that their children maintain their cultural identity. The parents' preferred model is one where the curriculum is taught partly in Estonian and partly in Russian.²

Exploring Options

Initially, after almost fifty years of Soviet occupation and russification, the climate in a newly independent Estonia was not ripe for immersion. The immersion approach to language learning was generally not understood. Nonetheless, fuelled by parental demand, some schools began to experiment with various forms of enriched Estonian-language education as early as 1992.

In the spring of 1998, it became apparent that greater benefit could be gained from a more systematic approach. At the suggestion of the Canadian Embassy Office in Tallinn, an 11-member Steering Committee consisting of major Estonian and international partners was established. The Committee sought to ascertain whether immersion would be an appropriate language teaching strategy for Estonia. In the process, it became evident that key stakeholders needed to learn more about the immersion approach to language acquisition.

From November 4-7, 1998, a seminar was conducted in Narva-Jõesuu during which immersion was defined by Canadian, Finnish and Estonian experts, and the application of immersion theory and practice in the Estonian context was explored. The seminar was attended by

"I am sorry that, when I went to school, there were no immersion programs. Today, speaking several languages fluently would be a tremendous asset. However, I am happy for those children who are in the immersion program today and pleased about the opportunities that await them in the future."

– Katrin Saks

Estonian Minister of
Ethnic Affairs

¹ A Multicultural Estonia: Challenges for the Education System, Chapter 3.1, Marje Pavelson, OÜ Vali Press, 1998, pp.212-213.

² Ibid., pp.178-179.

"Estonia has embarked on one of the most exciting and carefully planned programs of immersion in Europe and, indeed, around the world; a program that will help ensure the future success of Russian-speaking Estonians in the national life of the country."

Fred Genesee

Professor, McGill University, Canada

"Eesti on käivitanud ühe huvitavaima ja paremini kavandatud keelekümblusprogrammi Euroopas ja tegelikult kogu maailmas. See on programm, mis aitab Eesti venekeelsel elanikkonnal edaspidi riigi elus edukalt kaasa rääkida."

Kanada McGilli Ülikooli professor

1999. aasta jaanuari alguses sõitis Eesti kümblusprogrammi kaheksa võtmeisikut Kanadasse, et tutvuda sealsete keelekümbuskoolide töö ja õppekavadega. Saadi kogemusi juhtimisest, rahastamisest, suhtekorraldusest, õppevara koostamisest ning mitmesugustest keelekümblusprogrammidest. Visiidi lõpus ühines delegatsiooniga ka Eesti haridusminister, et kuulata delegatsiooni kokkuvõtteid, analüüsi ja ettepanekuid ning tugevdada sidemeid Kanada partneritega.

Selle töö tulemusena ja koostöös programmi võtmeisikutega, otsustas haridusministeerium, et varane täielik keelekümbus on Eesti jaoks kõige sobivam keelekümbuse mudel. Kümne kuu jooksul töötas haridusministeerium koos asjaosalistega välja keelekümbusprogrammi rakendamise soovitud tulemustest lähtuva raamkava.

Keelekümblusprojekti elluviimine

2000. aasta märtsis käivitus Kanada Rahvusvahelise Arengu Agentuuri toetusel Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi ja Toronto Koolivalitsuse 4-aastane ühisprojekt. Projektiga ühinesid ka Vaasa Ülikool ning Soome Kooliamet.

Programmis osalevad üldhariduskoolid valiti välja konkursi alusel – kandideerimise tingimused töötati välja koos haridusministeeriumiga. Valiku teinud komisjon, mille koosseisu kuulusid mitmed huvigrupid, sealhulgas vene kogukonna esindajad, analüüsis iga kooli kandidatuuri põhjalikult ning valis välja neli kooli.

2000. aasta septembris alustas neljas üldhariduskoolis täieliku varase keelekümbuse põhimõttel tööd 5 esimest klassi ühtekokku 134 õpilasega. Keelekümbluskeskus avas uksed 2000. aasta oktoobris. Avamisel sõna võtnud haridusminister Tõnis Lukas, rahvastikuminister Katrin Saks, mitmed valitsusametnikud, kaastöötajad Eestist ning partnerid välisriikidest rõhutasid keelekümbusprogrammi tähtsust ning Keelekümbluskeskuse otsustavat osa selle elluviimisel.

a wide range of stakeholders. Participants took part in group work, laboured long hours and arrived at conclusions about how immersion programs could be established in Estonia.

In early January 1999, a delegation of eight key Estonian stakeholders visited Canada to observe and review immersion schools and programs. Issues covered included management, funding, public relations, various types of immersion programming and the development of resource materials. The Estonian Minister of Education travelled to Canada at the end of the visit to debrief the Estonian delegation on what it had learned and to cement ties with Canadian partners.

As a result of the above efforts, the Ministry of Education, working in concert with a cross-section of stakeholders, decided that early total immersion was the most appropriate model for Estonia. Over a period of ten months, the Estonian Ministry of Education and its stakeholders developed a Results Based Management Framework reflecting how it would like to introduce immersion.

Launching Immersion

The Estonian Ministry of Education, together with the Toronto District School Board and supported by additional funding from the Canadian International Development Agency, launched a joint 4-year implementation project in March of 2000. Vaasa University and the Finnish National Board of Education have also joined in the effort.

Schools were invited to apply for the program based on advertised criteria established in conjunction with the Ministry of Education. A selection committee representing numerous stakeholders, including members of the Russian-speaking community, analysed each applicant school's proposal based on the criteria and selected four schools.

In September of 2000 the four schools introduced Estonian-language immersion in grade one to 134 students in a total of five classes. At the subsequent opening of the Immersion Centre in October, the Minister of Education, the Minister of Ethnic Affairs, many senior government officials, other Estonian stakeholders and international partners attested to the importance of the immersion program and the critical role to be played by the Centre.

Keelekümb- luse taust

Rahvusvaheline taust

Keelekümb-
lusprogrammidele on iseloomulik, et põhi- ja/või keskkooli jooksul õpetatakse vähemalt 50% õppemahust teises keeles. Keelekümb-
lus, mida alustatakse esimeses klassis, näeb ette ligi 100% õppematerjali esitamist teises keeles kahe esimese õppeaasta jooksul. Vahetult pärast neid kahte aastat hakkab programm kiirelt muutuma 50/50 mudeli suunas, kus pool õpetusest toimub õpilaste emakeeles ning ülejäänul teises keeles. Keelekümb-
lusprogrammid näevad ette ka õppeainete, nagu matemaatika ja loodusõpetus, õpetamist teises keeles, kusjuures õpilastelt nõutakse nendes ainetes tavakoolidega samaväärsete teadmiste omandamist.

Keelekümb-
lus on kakskeelse hariduse rikastav õppevorm – selle üks eesmärk on õpilase võrdsele head oskused nii emakeeles kui ka teises keeles.

Keelekümb-
lusprogrammi eesmärgid on:

- > teise keele kõrge funktsionaalne oskus (lugemisel, kirjutamisel, rääkimisel, kuuldest arusaamisel);
- > emakeele valdamine eakohasel tasemel;
- > klassile vastav edasijõudmine muudes õppeainetes, näiteks matemaatikas;
- > sihtkeele kultuuri mõistmine ja väärtustamine.

Enam kui kolmkümmend aastat rahvusvahelisi kogemusi ja teadustööd ning meetodi populaarsuse pidev kasv eri riikides on näidanud, et keelekümb-
lus on tõhus meetod ülalnimetatud eesmärkide saavutamiseks.

Kanada kogemus keelekümb- lusprogrammi elluviimisel ning mõjutused Eestis

Keelekümb-
lusprogrammi elluviimiseks otsustas Eesti kasutada Kanada keeleõppe-
mudelit, seda vastavalt Eesti poliitilisele ja sotsiaalsele olukorrale ning haridussüsteemile kohandades.

Kanadas tekitas vajaduse tõhusama keeleõppemetoodika järele rahulolematust teise keele, s.o prantsuse keele traditsiooniliste õppeprogrammide tulemustega. Esimesed keelekümb-
lusklassid alustasid tööd Quebecis St Lambert'is 1965. aastal. Keelekümb-
lus osutus sedavõrd edukaks, et lastevanemate nõudmisel hakati programmi kasutama kogu riigis. Praegu õpib Kanadas keelekümb-
lusklassides rohkem kui 300 000 õpilast. Õpingute tulemusena saavutatakse kümb-
luskeeles sellised oskused, mis lubavad omandatud keeles edasi õppida või tööturul edukalt konkureerida.

Nimetatud keeleprogrammide edu aluseks on aja kokkuhoid. Raske uskuda, et ükskõik millise kooli tunniplaani mahuks traditsiooniliste teise keele tundide hulk, mis moodustab õppekavast 50%. Seega on keelekümb-
lus, mis kasutab teist keelt ka näiteks geograafia ja matemaatika õpetamiseks, äärmiselt ratsionaalne ning odav lahendus.

Background to Immersion

The International Perspective

In immersion programs, at least 50% of academic instruction is presented through the medium of a second language during some part of elementary and/or secondary school. Immersion programs that begin in grade one teach almost 100% of the curriculum in the second language during the first two years. Immediately following these two years, programming begins to move quickly to a 50/50 model where half the instruction is in the student's mother tongue and half in the target language. In immersion programs, the target language is used to teach regular academic subjects such as mathematics and science, and students are expected to achieve the same standards in these subjects as students learning through the medium of their first language.

Immersion programs are a form of additive bilingual education because they aim for functional proficiency in both the student's home language and a second language.

The overall goals of immersion programs include:

- > advanced levels of functional proficiency in second language reading, writing, speaking and listening comprehension;
- > age-appropriate levels of home language competence;
- > grade-appropriate levels of academic achievement in non-language subjects, such as mathematics; and
- > an understanding and appreciation of the culture of the target language group.

Over thirty years of international experience and research and, above all, the ever-increasing popularity of the method, have proven that immersion is effective in achieving these goals.

Canadian Experience with Immersion and its Relevance to Estonia

Estonia has elected to implement its language immersion program by adapting the Canadian model to reflect its own particular set of political, social and educational circumstances.

In Canada, it was a lack of satisfaction with the results of traditional second language French programs that led to the introduction of immersion classes in St. Lambert, Quebec, in 1965. Canadian immersion initiatives have been so effective that parental demand has led to the establishment of programs throughout the country. Currently, over 300,000 students are in immersion classes across Canada. Graduates of immersion programs obtain a level of fluency in the target language which allows them to continue studies or to enter the job market in that language.

Time on task is an important element in the success of language programs. No school curriculum in any nation could afford to devote over half of its daily teaching time or financial and human resources to traditional second language classes. Consequently, immersion,

"The Toronto District School Board is privileged to participate in this partnership. It is a mutually rewarding learning experience which benefits both staff and students."

Gerry Connelly

Executive Officer - Instruction, TDSB

*Toronto Kooli-
valitsuse direktori
asetäitja*

*"Toronto kooli-
valitsusel on väga
hea meel partner-
luses osaleda. See
on õpikogemus,
millest saavad kasu
nii töötajad kui ka
õppurid."*

Otsides parimaid võimalusi teise keele tõhusamaks õpetamiseks, on Kanada keelekümblus-mudeli rakendamise kasuks teinud otsuse ka Soome ja Hispaania. Kanada on maailmas kujunenud keelekümbluselase teadustöö liidriks, kusjuures uurimused ei käsitle mitte ainult kohalikke, vaid ka globaalseid probleeme. Seega on Kanada abi teistele riikidele nende keeleõppeprogrammide elluviimisel olnud märkimisväärne.

Keelekümblus Eestis

Eestis algab varase täieliku keelekümbuse programm esimeses klassis. Programmis osalemine on rangelt vabatahtlik. Õpilaste valik programmi on lihtne: eeskätt võetakse õpilasi vastu sooviavalduste alusel. Esimese pooleteise aasta jooksul õpetatakse kõiki õppeaineid 100% eesti keeles. Vene keele tunnid algavad teise poolaasta teisel semestril. Vene keele osatähtsus õppekeelena suureneb pidevalt, kuni moodustab 6. klassis 44%. Kuuendal õppeaastal toimub 44% õppetööst eesti ja 44% vene keeles, 12% õppetööst toimub kolmandas keeles.

Eestis rakendatav keelekümblusprogramm on olemuselt rikastav – selle eesmärk on anda õpilasele nii ema- kui ka riigikeele funktsionaalne oskus. Sealjuures omandatakse heatasemelised oskused ka kolmandas keeles.

Eesti keelekümblusprogrammi üldeesmärgid on:

- > eesti keele kõrge funktsionaalne oskus (lugemisel, kirjutamisel, rääkimisel, kuuldust arusaamisel);
- > vene keele valdamine eakohasel tasemel;
- > klassile vastav edasijõudmine muudes õppeainetes, näiteks matemaatikas;
- > eesti ja vene kultuuride mõistmine ning väärtustamine;
- > kolmanda keele hea oskus.

which uses the second language as a vehicle for learning subjects such as geography and mathematics, is a rational, cost-effective alternative.

Searching for an effective and affordable means to improve second language acquisition, many other countries, such as Finland and Spain, have also established immersion programs based on the Canadian model. Canada is also considered the world leader in research in the field. Canadian research has not only focused on Canadian immersion programs, but has developed and maintained a global perspective, ensuring that Canada is well-placed to assist other nations in the establishment of their own programs.

Immersion in Estonia Defined

Estonia's total early immersion program begins in grade one. Participation is strictly voluntary. Student selection is based primarily on a first come, first served basis. During the first year and a half, 100% of instruction takes place in Estonian. Russian will be introduced in the second semester of grade two. Instruction through the medium of Russian will be increased steadily until it constitutes 44% of the program in grade 6. At that point, instruction through the medium of Estonian will constitute 44% of the program, and a third language 12% of instructional time.

The Estonian program aims for functional proficiency in both the student's home language and in the national language, as well as for strong skills in a third language.

The overall goals of Estonia's immersion program include:

- > advanced levels of functional proficiency in reading, writing, speaking and listening comprehension in Estonian;
- > age-appropriate levels of Russian language competence;
- > grade-appropriate levels of academic achievement in non-language subjects, such as mathematics;
- > an understanding and appreciation of the Estonian and Russian cultures; and
- > strong skills in a third language.

"Ma arvan, et vabatahtliku keelekümblusprogrammi edukus ei seisne üksnes selles, et see on heaks alternatiiviks vene lastele suunatud traditsioonilise eesti keele õpetuse kõrval, vaid see annab ka olulise tõuke arendada välja teisi hästitoimivaid keeleõpetusmetoodikaid."

Doris Hertrampf

OSCE missiooni juht
Eestis

"I think that the success of the voluntary immersion project will lie not only in it providing an effective alternative to traditional Estonian language learning for Russian-speaking children, but it will also give an important impetus to the development of other methodologies for efficient language teaching."

Head of the OSCE Mission to
Estonia

51,5%

48,5%

Arvud ja faktid

2000/01 õppeaastal 134 esimese klassi õpilast
(51,1% poisid, 48,9% tüdrukud)

2001/02 õppeaastal 194 esimese klassi õpilast
(48,5% poisid, 51,5% tüdrukud)

134 teise klassi õpilast

134 → 328

Asukoht

2000/01 õppeaastal 5 klassikomplekti neljas vene
õppekeele koolis Kohtla-Järvel,
Narvas ja Tallinnas;

2001/02 õppeaastal 14 klassikomplekti
(9 esimest ja 5 teist klassi)
seitsmes vene õppekeele koolis
Kohtla-Järvel, Maardus, Narvas,
Tallinnas ja Valgas.

Väljalangevus

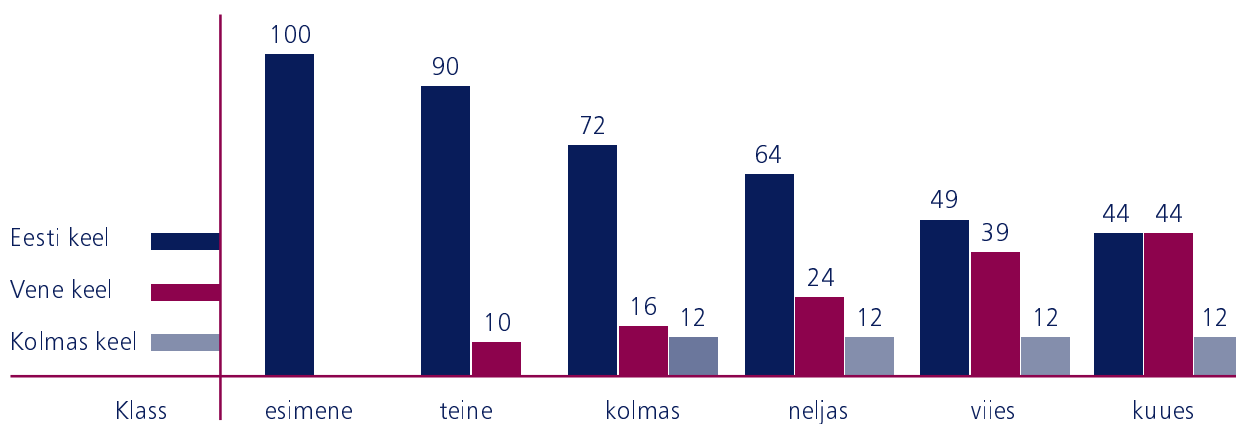
2000/01 õppeaasta esimese semestri alguses loobus üks õpilane;
teise semestri jooksul ei langenud välja mitte ühtegi õpilast.

Õppekava

On vastavuses riikliku õppekavaga.

Õppekeel

Õppekeele osatähtsus protsentides:

Numbers & Gender

2000-2001 134 students in grade one
(51.1% male, 48.9% female)

2001-2002 194 students in grade one
(48.5% male, 51.5% female)
134 students in grade two

Location

2000-2001 in a total of 5 classes in 4 Russian-language schools in Kohtla-Järve, Narva and Tallinn

2001-2002 in a total of 14 classes
(9 grade ones and 5 grade twos)
in 7 Russian-language schools in Kohtla-Järve, Maardu, Narva, Tallinn and Valga

Transfers out of Immersion

one student at the start of the first semester of the 2000-2001 academic year

no students during the second semester of the 2000-2001 academic year

Curriculum

same as in all Russian and Estonian-language schools

Language of Instruction

Grade	Percentage of Instructional Time		
	In Estonian	In Russian	In a Third Language
one	100	-	-
two	90	10	-
three	72	16	12
four	64	24	12
five	49	39	12
six	44	44	12

Olulisemad saavutused

Keelekümbluskeskuse juhtimisel on koostöös põhipartnerite ja võtmeisikutega jõutud järgmiste olulisemate tulemusteni:

- > keelekümblusprojekti käivitamine ja laiendamine – 2000. aasta septembris käivitus projekt edukalt neljas üldhariduskoolis, 2001. aasta septembris lisandus neile veel kolm. Projekti on praeguseks kaasatud 328 õpilast;
- > 100% õpilastest ning õpetajatest soovis koostööd jätkata – kõik 134 esimese klassi õpilast ja nende õpetajad soovisid keelekümblust jätkata, ainus väljalangenud õpilane lahkus juba programmi alguses;
- > korralikult varustatud Keelekümbluskeskuse avamine on oluliselt tõhustanud programmi juhtimist;
- > õppe- ja ainekavade koostamine – keelekümblusspetsiifiline õppekava (1.–3. klass) on loodud tuginedes riiklikule õppekavale, programmi üldine kava on koostatud 6. klassini;
- > õppevara koostamise kriteeriumide väljatöötamine – õppevara peab muuhulgas arendama kriitilist ja loovat mõtlemist, toetama aktiivõpet, rõhutama sugude võrdsust ja looduskaitses vajalikkust. Need kriteeriumid on hõlbustanud autorite ja illustraatorite tööd ning parandanud koostatava õppevara kvaliteeti;
- > üle 450 töölehe – pilootkoolid on töölehetega varustatud; töölehed on mõeldud täiendava materjalina eri õppeainete juurde esimeses, osalt ka teises klassis;
- > esimese klassi õpiku väljaandmine – õpiku on kirjutanud ja seda praktikas katsetanud pilootkoolide õpetajad, õpiku on heaks kiitnud haridusministeerium;
- > esimese klassi õpiku juurde kuuluva töövihiku koostamine – keelekümblusõpetajate kirjutatud ja katsetatud töövihik antakse välja 2002. aastal;
- > teise klassi õpikut täiendava töövihiku koostamine – töövarianti katsetatakse 2001/02 õppeaastal;
- > üheksa koolitust ja tööpada koostöös Kanada ja Soome ekspertidega – koolitustest osavõtt on olnud arvukas, õpetajad on omandanud suure hulga teadmisi ja oskusi, mida on silmnähtavalt edukalt õppetöös rakendatud;
- > kaks kursust Eesti keelekümblusspetsialistide juhendamisel – alustati oma õpetajate abil läbiviidavat keelekümblusalaselt väljaõpet. Osavõtjad andsid kursustele väga kõrge hinnangu;
- > viis õppereisi Kanadasse ja neli Soome – tänu õppereisidele on oluliselt suurenenud programmi võtmeisikute teadlikkus ja toetus keelekümblusprogrammile; õpetajad on omandanud tulemuslikuma õpetamise ja töö planeerimise oskused;
- > teadusliku baasi areng – Eesti teadlased on kolm korda testinud keelekümblusklasside õpilasi ja kaks korda palunud vastata küsimustikule nende vanematel; on teinud tihedat koostööd Kanada teadlastega arendamaks keelekümblusprogrammi-alaste teadusuuringute kava ja selle rakendamist;
- > infomaterjalid – valminud on infovoldik vene ja eesti keeles ning keelekümblust kajastav vene keelde helindatud film;
- > kohalike omavalitsuste toetus – kolm omavalitsust on vastu võtnud otsuse alustada keelekümblusmetoodika rakendamist lasteaedades;
- > õpetajatele ja koolijuhtidele mõeldud käsiraamat – sisaldab koolituste süstematiseeritud märkmeid, õppekava ja muud olulist informatsiooni keelekümblusprogrammi kohta;
- > konverents "Keelekümblus Eestis – pilk tulevikku" – rahvusvaheline konverents tõi kokku keelekümblusega tegelevad inimesed, ning andis programmi käivitamisele positiivse hinnangu (Vt lk 32);
- > koostöö laieneb Lätti ja Venemaale – Eesti ja Kanada kolleegid on pidanud keelekümblusalaseid loenguid ning andnud näidistunde.

Keelekümblus-aabitsa kaas

Cover of the grade one immersion primer

Achievements

The following details key accomplishments of major partners and stakeholders under Immersion Centre co-ordination:

> the launching and expansion of the immersion program – *four schools successfully launched the program in grade one in September 2000. Three additional schools launched the program in September 2001. At that point, 328 students were enrolled in the program;*

> 100 % retention of students and teachers – *all 134 students from grade one continued in the program in grade two, as did all the teachers. Only one student was withdrawn at the start of the program;*

> the opening of a well-equipped Immersion Centre – *this has greatly increased management efficiency;*

> the development of curricula and programming – *immersion-specific curricula based on the national curriculum have been developed for grades one to three and programming has been agreed upon to the end of grade six;*

> the development of criteria for creating teaching materials – *criteria include such important elements as critical and creative thinking, active learning, gender equity and environmental protection. They have facilitated the work of authors and illustrators and improved the quality of materials being created;*

> the development of over 450 worksheets for teachers – *pilot schools have received class sets. These sheets help support the teaching of all subjects in grade one and, to a lesser extent, in grade two;*

> the publication of a grade one primer – *this was developed and piloted by our teachers and approved by the Ministry of Education;*

> the completion of an additional integrated grade one textbook with worksheets – *this draft was written and piloted by immersion teachers and will be published in 2002;*

> the development of an integrated textbook for grade two – *this draft is being piloted in 2001/2002;*

> nine training workshops delivered by Canadian, Finnish and Estonian experts – *sessions were well attended and teachers felt they were given many of the skills required to start the program;*

> two training sessions delivered by nascent Estonian trainers – *Estonian trainers have begun the process of preparing for foreign disengagement. Evaluations of the training sessions by participants have been extremely positive;*

> five study visits to Canada and four visits to Finland – *these have led to increased awareness and support by key stakeholders; lessons learned have allowed for more effective and efficient planning; teachers have clearly incorporated what they have learned;*

> the development of a research base – *Estonian researchers tested all students three times and surveyed parents twice during the first year of the program. Estonian researchers have worked with Canadian colleagues to hone research on the program;*

> the development of information materials – *this has included a brochure in Estonian and Russian, and the dubbing of a film on immersion into Russian;*

> the support of local governments – *a decision has been made by three local governments to pave the way for the establishment of an immersion program at the kindergarten level;*

> a draft handbook/compendium for teachers and administrators – *this work in progress summarises training notes and other pertinent information;*

> Language Immersion in Estonia: Future Perspectives Conference – *this international conference brought together key stakeholders and evaluated progress made in implementing the program (See p. 33);*

> Co-operation extends to Latvia and Russia – *Estonian and Canadian colleagues have lectured on immersion and given demonstration lessons.*

"Esimene aastaraamat on esimese aabitsa õde-vend. Ilma aabitsata ei oleks aastaraamatut ja aabitsat ei oleks ilma teie suure ja tähtsa tööta.

Jõudu ja vastupidavust kõigile tegijatele – Kanadas, Eestis, koolides ja kodudes."

Marina Asari

Kanada saatkonna Tallinna esinduse juht

Head of the Canadian Embassy Office in Tallinn

"The Year I – Immersion Centre Report is the sibling of the first primer. Without the primer there would be no report and there would be no primer without your hard and important work.

I wish strength and patience to the project participants in Canada and Estonia, as well as in the schools and the homes."

Keelekümblus kooli poolt vaadatuna

Õpetaja arvamus

Erika Kalmus õpetas 2000/01 õppeaastal esimest klassi Kohtla-Järve Ühisgümnaasiumis. Tema keelekümbusklassis oli 25 õpilast. Enne on Erika Kalmus õpetanud eksperimentaalses keelekümbusklassis. Õppetöö kõrvalt on ta teinud kaastööd 1. klassi aabitsa koostamisel ning läbi viinud keelekümbusklasside õpetajate täienduskoolitust.

Õpetaja

Alustasin seda õppeaastat kindlustundega. Keelekümbluskeskuse korraldatud kursused, kus õpetasid äärmiselt asjatundlikud Kanada ja Soome kolleegid, olid varustanud mind õppeaasta alustamiseks vajalike teadmiste ja võtetega.

Eelkõige aitas koolitus kujundada realistlikke ootusi ja vähendas ärevust. Sain aru, et lastele on programmi alguses, enne kui nad hakkavad proovima teist keelt kasutada, vaja anda aega uue keelega kohanemiseks.

Neli aastat eesti keele õpetamist vene keelt kõnelevatele lastele oli andnud mulle mõningaid kogemusi. Eelmise grupiga töötasin ma üksi, ilma praegu olemasoleva keelekümbusõpetajate võrguta, õppematerjalideta, koolitus- ja toetussüsteemita. Esimestel aastatel olin pidevalt ärevuses ning ebakindel.

Keelekümbluskeskuse korraldatud koolitus on andnud mulle tööks vajalikku enesekindlust ja aidanud tööst suuremat rahuldust tunda. Lisaks koolitustele on keskuse väljaantud õppematerjalid teinud mu töö õpetajana tunduvalt lihtsamaks ning tunnid palju huvitavamaks.

Loomulikult paneb keelekümbusklassis õpetamine pedagoogi oskused proovile, seda ka põhjalikule ettevalmistusele ja suurepärastele õppematerjalidele vaatamata. Möödunud aastal esimesse klassi tulnud laste taust ja oskused olid väga erinevad. Algteadmiste omandamiseks, kaasa arvatud oskus koolis käituda, kulus meil mitu kuud.

Septembris 2000, kui me tööd alustasime, ei rääkinud suurem osa lastest sõnagi eesti keelt. Järgmise aasta kevadel rääkisid nad kõik minuga eesti keeles. Nii tublilt ja motiveeritult

Immersion Viewed from the School

A Teacher

Erika Kalmus taught grade one during the 2000-2001 school year at Kohtla-Järve Ühisgümnaasium. She had 25 students in her immersion class. Prior to 2000, she had taught an experimental immersion class. She has helped to write the primer for the grade one program and has led several teacher in-service training sessions.

I started the school year with confidence. All the training organised by the Immersion Centre and delivered by very knowledgeable Canadian and Finnish colleagues provided me with the information and tools I needed to start.

Above all, the training helped me to manage my expectations and reduce my anxiety level. I understood that children need time at the start of a program to absorb the new language before they will begin to experiment with it.

Having taught one group of Russian-speaking children in Estonian for four years, I had some experience. However, when working with that group I was alone without the network of educators, the materials, training and support systems that exist today. I spent those first few years in a permanent state of fear and anxiety.

The skills gained through training facilitated by the Immersion Centre gave me the confidence I needed to do my job and to gain deep satisfaction from my work. As well, the materials provided by the Centre made my life as a teacher much easier and helped to make my classes more interesting for the students.

Of course, even with proper training and excellent materials, immersion is still a challenge. My grade one class last year consisted of children with a wide variety of backgrounds and skills levels. It took us several months to learn the basics, including how to conduct oneself in school.

Most of the children did not speak a word of Estonian when they started in September 2000. By the spring of 2001, they all spoke with me in Estonian. It is such a delight to watch and talk with these hardworking and motivated children. We have had lots of fun together, learned a lot and shared many a hug.

Co-operation with other teachers has also been important. We are such a small group of immersion teachers in Estonia that we all know each other. We started to share materials before and after we started to teach in the program. We have visited each other's classrooms and been able to share our joys and problems. For example, we once got together to discuss how to handle discipline problems in a constructive manner. We learned so much from one another.

Also, I have been fortunate to have an excellent Vice-Principal and Principal who have spent a lot of time in my classroom as assistant teachers. They allowed me time away from the classroom to attend training sessions and to observe and dialogue with other immersion teachers. The Vice-Principal and the Principal helped me in working with parents, and attended all the special functions such as concerts given by my students. The children really like them.

I have had a continuous and open dialogue with the parents. They have established a network to help collect needed supplies such as boxes, paper, old clothes and buttons.

teacher

töötavaid lapsi näha ning neid õpetada on tõeline rõõm. Vähe sellest, meil oli koos tore olla ning õppisime palju, me isegi kallistasime sageli.

Koostöö teiste õpetajatega on samuti väga tähtis. Meid, keelekümblysega tegelevaid õpetajaid, on Eestis nii vähe, et tunneme kõik üksteist. Vahetasime omavahel õppematerjale enne keelekümblysprogrammi ühinemist ja teeme seda ka nüüd. Oleme käinud üksteise tunde kuulamas ja saame jagada oma rõõme ning muresid.

Näiteks tulime kokku, et arutada, kuidas konstruktiivsel moel distsipliiniküsimusi lahendada. Õppisime üksteiselt väga palju.

Mul on õnn töötada koos suurepärase õppealajuhataja ja direktoriga, kes mõlemad on olnud mulle mitmetes tundides assistentidena abiks. Nad on võimaldanud mul osaleda koolitustel, jälgida teiste keelekümblyõpetajate tunde ning vahetada nendega kogemusi. Õppealajuhataja ja direktor on abistanud mind töös lapsevanematega ning osa võtnud kõigist meile tähtsatest sündmustest, näiteks õpilaste kontsertidest. Lastele meeldivad nad väga.

Sidemed lapsevanematega on olnud tihedad. Lapsevanemad on organiseeritult kogunud tundides vajaminevaid abivahendeid nagu karbid, paber, vanad riided ja nõõbid. 2001/02 õppeaastal kavatsevad üheksa lapsevanemat moodustada komitee keelekümblysprogrammi toetamiseks.

Mul oli meeldiv võimalus kuuluda esimese klassi õpikut kirjutavasse töögruppi. See oli suurepärase kogemus – luua õpikut, mis ühendab tervikuks kõik ained ja peab konkreetselt silmas keelekümblyklasside vajadusi.

Lühidalt, see suurepärase aasta tõi endaga palju tõsist tööd ja rohkesti rõõmu. Õpetajatöö enne Keelekümblykeskuse loomist erineb praegusest nagu öö ja päev.

Õppe- ja koolitusmaterjalid, koolidevaheline ning rahvusvaheline koostöö ning koolitused on aidanud muuta selle aasta minu elu kõige edukamaks ja professionaalselt kõige viljakamaks aastaks. Kõik ülalmainitu on mind sügavalt veennud, et keelekümblymetoodika töötab, ning ta töötab hästi.

Erika Kalmus

Direktori arvamus

Valeri Novikov on Lasnamäel asuva Läänemere Gümnaasiumi direktor. Selles vene õppekeelega 1450 õpilasega koolis alustas 2000. aasta septembris üks esimestest klassidest õppetööd keelekümblyklassina.

Jõudsin juba mõned aastad tagasi äratundmisele, et Eesti ühiskonda integreerumiseks ja elus edasijõudmiseks peavad meie õpilased ära õppima eesti keele. Selge oli see, et pidime neil mingil moel aitama astuda samme eesti keele paremaks ja kiiremaks omandamiseks. Niisiis, kohe kui võimalus avanes, avaldas meie kool ühena paljudest soovi keelekümblyprogrammiga ühineda. Me saavutasime õiguse projektis osaleda ning ma ei kahetse oma otsust asuda mitmekeelse kooli väljaarendamise teele.

Esialgu tundus mulle, et tuleb vaid õpetaja palgata ja programm käivitub iseenesest. Praeguseks on selgeks saanud, et keelekümblyprogrammi juurutamine on kompleksne protsess, mis nõuab kogu kooli õpetajaskonna kaasahaaramist; samas tähendab see koostööd vanemate, kohaliku omavalitsuse, haridusministeeriumi, rahvusvaheliste partnerite ning teiste keelekümblykoolidega. See on aeganõudev protsess, aga ajakulu tasub end ära.

Õppereisid Kanadasse ja Soome olid kõigile osavõtjatele äärmiselt vajalikud mõistmaks, mil viisil selliseid programme kõige paremini rakendada ja juhtida. Üksteiselt on veel väga palju õppida nii siin Eestis kui ka raja taga. Keelekümblykeskus on olnud hindamatuks abiks

During the academic year 2001-2002, nine parents will be forming a committee in support of the immersion program.

I also had the opportunity to be part of a writing team that developed the first primer for grade one. It was a terrific opportunity to develop a book that integrated all subjects and was tailored to the immersion classroom's needs.

In short, it has been an excellent year full of hard work and many joys. Teaching before the Immersion Centre was founded and teaching today is like night and day.

*Kanada
koolitaja Olga
Little Eesti
keelekümblus-
õpetajaid
koolitamas*

*Olga Little,
Canadian
trainer, work-
ing with Esto-
nian immersion
teachers*

The teaching and training materials, the inter-school and international co-operation and the training sessions have helped to make this the most successful and professionally rewarding year of my life. Above all, they have left me with a deep understanding that the immersion approach can work and work well.

Erika Kalmus

A Principal

Valeri Novikov is the Principal of Läänemere Gümnaasium, which is located in Lasnamäe, a suburb of Tallinn. This Russian-language school, with a student population of 1450, is the largest of its kind in Estonia. One Estonian-language immersion class was launched in this school in grade one in September 2000.

I recognised some years ago that our students needed to learn to speak Estonian in order to integrate into Estonian society and be successful. It was clear that we had to do something to help our students learn Estonian better and more quickly. Consequently, when the opportunity presented itself, our school competed with many others to join the immersion program. I am glad we won entry into the program and do not regret my decision to embark down the road of developing a multilingual school.

Initially, I imagined that I needed only to hire a teacher and the program would run itself. Now I understand that introducing an immersion program is a complex process that requires the involvement of the entire school staff. It also requires co-operation with parents, local government, the Ministry of Education, international partners and other immersion schools. It is a time-consuming but rewarding process.

Study visits to Canada and Finland were immensely useful in helping all participants to understand how to best introduce and manage such programs. We are also proud that the

principal

teadmiste jagamise ja vahetamise hõlbustamisel. Oleme uhked, et Keelekümbluskeskus asub meie koolis.

Keelekümblusprogramm vajab erilisi õpetajaid. Õpetaja ei pea mitte ainult vabalt eesti keelt valdama, vaid peab olema valmis teistmoodi töötama, olema avatud uutele ideedele ja metodoloogiatele. Keelekümblusõpetaja teeb rasket tööd, tal peab olema missioonitunnet.

On ebareaalne keelekümblusõpetajalt nõuda, et ta kehastaks kogu eesti keelt ja kultuuri. Oluline on tekitada olukordi, mis annavad lastele võimaluse tundma õppida ka teisi eestlasi ja nendega eesti keelt rääkida. Silmas pidades seda asjaolu ja fakti, et keelekümblusõpetajate töökoormus on väga suur, kavatseme palgata oma esimese klassi õpetajatele abiks poole kohaga abiõpetaja.

Kooli jaoks on oluline õpetajat toetada, hoides ülal programmi profiili ja staatust. Ülejäänud õpetajaskonnale programmi vajalikkuse selgitamine võib kujuneda küllalt töömahukaks. Mõned meie õpetajad on mures, kuna kardavad uue programmi tõttu oma töökoha kaotada. Võttes arvesse, et paljud vene keelt kõnelevatest vanematest panevad oma lapse eesti kooli, näen ma keelekümblust tegelikult venekeelsete koolide võimalusena ka edaspidi oma õpilaste arvu säilitada.

Kool on teinud tihedat koostööd lapsevanematega, et juhtida nende tähelepanu võimalustele toetada oma keelekümblusprogrammis osalevaid lapsi. Oleme teinud tõsist tööd, et kummutada pressi väärarusaamu keelekümblusest. Programm ei ole mõeldud assimileerimiseks, nagu mõned väheinformeeritud ajakirjanikud on arvanud. Andes oma õpilastele teise keele oskuse, muudame me nende elu rikkamaks.

Pärast jutuajamisi laste ja nende vanematega esimese kooliaasta lõpus võin öelda, et programm on olnud edukas. Tean, et sellega ühinemine oli õige otsus. Olen nüüd mures vanemate laste pärast, kellel kooliteed alustades sellist võimalust ei olnud. Mis nendest saab? Loodan, et suudame veenda meie partnereid vanematele õpilastele mõeldud hilisema keelekümbluse vajalikkuses.

Valeri Novikov

direktor

Immersion Centre is located in our school. There is so much to learn from one another within Estonia and from abroad, and the Centre has been an enormous help in facilitating the exchange and packaging of that knowledge.

Moreover, the immersion program requires special teachers. Not only must teachers speak Estonian fluently, they also need to be prepared to work in a different way and be open to new ideas and methodologies. Teachers in immersion programs have to work hard. They need a sense of mission.

It is also unrealistic to expect one immersion teacher to be the embodiment of the entire Estonian language and culture. It is important to support opportunities where children can speak to and get to know other Estonians. In recognition of this, and of the fact the immersion teachers have a heavy workload, we will support our grade one teachers by hiring part-time assistant teachers in the future.

It is essential for the school to support the immersion teacher by raising the profile and status of the program in the school. Much work needs to be done with the rest of the staff in the school to ensure that the immersion program is welcomed. Some of our teachers were concerned that this new program could place their jobs at risk. Since many Russian-speaking parents are placing their children in Estonian schools, I actually see immersion as a way of retaining enrolment in Russian-language schools.

As well, the school has worked closely with parents so they can best understand how to support their children who are in the program. We have also had to work hard with the press to dispel misconceptions about immersion. The program does not seek to assimilate anyone, as a few uninformed journalists have speculated. On the contrary, we are looking to enrich our students by giving them additional language skills.

Having seen and spoken to the children and parents at the end of the first school year, it is clear that immersion is a success. I know we made the right decision in offering this program. However, I am now worried about the older children who did not have this option when they entered our school. What will become of them? I hope that we can convince our partners to help us introduce a late immersion program for older students.

Valeri Novikov

"Keelekümbus on üks suurepärane võimalus eesti keel juba lapsena mängeldes ära õppida. Olen kindel, et keelekümbus on nii õppijale kui ka õpetajale õiglasem kui lihtsalt vene keelt rääkiva lapse panemine tavalisse eestikeelsesse kooli."

Katri Raik

Direktor, Narva Kolledž

Director, Narva College

"Immersion provides a wonderful opportunity to learn a language through play as a young child. I am convinced that language immersion is a better solution for the learner and teacher than simply placing monolingual Russian-speaking children in Estonian-language schools."

Lapsevanemate arvamused

Tallinnas asuvas vene õppekeelega Mustamäe Humanitaargümnaasiumis pakutakse keelekümblusprogrammi esimesele klassile alates 2000. aasta septembrist. Praegu on koolis kaks esimest kümblusklassi ja üks teine kümblusklass. Septembris 2001 paluti teise klassi kümblusõpilaste vanematel kommenteerida programmi tugevaid ja nõrku külgi.

Keele omandamine on mu lapsel hästi edenenud. Keelt õppides saab ta palju teada maast, ajaloost, loodusest. Koolis käib ta väga hea meelega. Alustab raskusteta suhtlust eesti keeles, s.o keel saab talle olema lähedane ja kerge. Ma tunnen muret eestikeelse suhtluse puudumise pärast (kui ei arvesta televiisorit) väljaspool kooli.

– Sergei Tšerentsov

Mu poeg käib koolis väga hea meelega. Ta läheb vestluses kergelt vene keelelt üle eesti keelele, seega suhtleb küllaltki vabalt eesti keelt kõnelevate eakaaslastega. Loeb ise ja kuulab huviga eesti keeles kirjutatud raamatute ettelugemist. Programm ei piirdu ainult koolis käimisega, lapsed puhkasid suvelaagris, kus nad suhtlesid palju eesti keeles, ja nad on käinud õpetajaga eesti teatris. Mõnevõrra teeb mind rahutuks vene keele oskus (laps hakkab vene keeles tegema sõnajärjevigu). Aga üldiselt programmil miinuseid ei ole.

– Olga Kuzmitskaja

*Keelekümblusklassis
Mustamäe Humanitaar-
gümnaasiumis*

*An immersion class at
Mustamäe Humanitaar-
gümnaasium*

Mu laps on hakanud eesti keeles vabalt rääkima. Varem ta keelt ei osanud. Nüüd on tal tekkinud soov lugeda raamatuid, käia teatris ja vaadata televiisorist eestikeelseid lastesaateid. Ma tahaksin, et mu tütre suhtlusring laieneks eestikeelsete lastega.

– Jelena Žemtšugova

Mu poeg ei karda rääkida eesti keeles. Ta proovib suhelda eesti keeles. Ta läheb vabalt ühelt keelelt teisele üle ning tal on positiivne arusaam eesti rahvuskultuurist – tänu teatrietendustele, muuseumidele, raamatutele, ekskursioonidele. Siiski olen mures oma poja mahajäämuse pärast emakeeles.³

– Marina Žuravljoa

Minu tütar Sofia õpib teist aastat keelekümblusklassis. Selle ajaga on ta hakanud eesti keelt soravalt rääkima, läheb kergelt üle ühelt keelelt teisele. Vaatamata suvel Venemaal veedetud puhkusele, on eesti keele teadmised jäänud samale tasemele. Koolis käib tütar väga hea meelega. Õpetamine toimub kergelt ja sunduseta, seetõttu laps omandab materjali hästi ega väsi kiirelt. Tal on aina lihtsam võtta osa eesti keelt kõnelevate laste mängudest. Etteheiteid ei ole.

– Irina Lume

lapsevanemad

³ Mitme maa uurijad on leidnud, et võrreldes tavaõpilastega esineb kümblusõpilastel esialgu mahajäämus emakeele lugemise ja kirjutamise oskuses. Pärast emakeele õpingute algust jõuavad keelekümblusõpilased eakaaslastele kiiresti järele. Eestis algab vene keele õpe teise klassi teisel poolaastal.

Parents

Mustamäe Humanitaargümnaasium, which is a Russian-language school located in a suburb of Tallinn, offers instruction in grades one through twelve. It introduced an Estonian-language immersion program in September 1999 in grade one. Today, it has two grade one immersion classes and one grade two immersion class. In September 2001, parents of grade two immersion students were asked what they felt to be the strengths and weaknesses of the program. They made the following comments:

The learning of Estonian has progressed well. At the same time as my daughter has learned the language, she has learned much geography, history and science. My child loves to go to school. She starts speaking Estonian without hesitation. She identifies with the language. It will be easy for her. My concern is that there are not many opportunities besides television to use the language outside of school.

– Sergei Tcherentsov

My child likes to go to school. He switches easily from Russian to Estonian, so he speaks relatively freely with Estonian children who are of his age. He likes to listen to and read stories in Estonian. Moreover, the program has not just been restricted to school. In the summer, the children were taken to camp where they spoke Estonian and they have also been to the theatre with the teacher. I am somewhat concerned about Russian language knowledge (errors in syntax), but in general the program is without any negative side.

– Olga Kuzmitskaya

My child has started to speak Estonian freely. Before entering the program she could not speak the language. Now she wants to read books, go see plays and watch Estonian language children's programs on television. I hope that something will be done to expand the possibilities for my child to communicate with Estonian children.

– Yelena Zhemtchugova

My child is not afraid to speak Estonian. He tries to speak Estonian. He shifts easily from Russian to Estonian and vice versa and has a positive attitude toward Estonian culture – theatre, museums, books, excursions. Nonetheless, I am concerned that there is an initial lag in the development of his mother tongue.³

– Marina Zhuravljova

My daughter Sofia is in her second year of immersion. During this time she has started to speak Estonian at a rapid pace. She switches easily from one language to the other. Despite spending the summer holidays in Russia, she has retained her new language. My daughter loves to go to school. Learning is taking place easily and there is no pressure, thus she learns the material well and does not tire easily. She has also started to integrate and play with Estonian-speaking children. I have no complaints.

– Irina Lume

"Oma elu Eestiga siduvatele ja eesti keelt kõneleda soovivatele inimestele on keelekõmb-luseks, kuidas omas kultuurikeskkonnas eestikeelne haridus saada."

Mati Luik

Integratsiooni sihtasutuse juhataja

Director of the Integration Foundation of Estonia

"For those persons who see their future in Estonia and wish to speak Estonian, language immersion is one of the ways to learn Estonian in their own cultural setting."

³ Researchers in many countries have found that there is an initial lag in mother tongue reading and writing skills when immersion students are compared to students studying in their native tongue. However, immersion students quickly catch up to their peers once language arts courses are introduced in their mother tongue. In Estonia, Russian language arts are introduced in the second semester of grade two.

Keelekümblus Eestis – pikk tulevikku

8. juunil 2001. aastal toimus Tallinnas Rahvusraamatukogu saalis konverents “Keelekümblus Eestis – pikk tulevikku”, kus käsitleti esimese tööaasta kordaminekuid ja vaidlusaluseid küsimusi ning analüüsiti uute abinõude kasutuselevõtmist. Konverentsist võttis osa rohkem kui 120 inimest, sealhulgas kõik projekti võtmeisikud. Esinejad vastasid kuulajate küsimustele ning algatati mitmeid diskussioone. Konverents leidis pressis laialdast kajastamist.

konverents

Alljärgnev on lühikokkuvõte konverentsi sõlmküsimustest ja kõnedest.

AVAKÕNE

Peep Ratas, Eesti Haridusministeeriumi kantsler

Keelekümbelse elluviimisele eelnenud pikk tööperiood andis võimaluse luua programme kindel alus. Projekti edu võtmeks on olnud süstemaatiline lähenemine ning võtmeisikute ja rahvusvaheliste partnerite kaasahaaramine. Keelekümbelse ellukutsumine on tingitud tõsisest vajadusest. On oluline, et programm laieneks.

PROJEKTI ÜLEVAADE

Irene Käosaar, Eesti programmijuht

Peeter Mehisto, Kanada-poolne projektijuht

Vt Olulisemad saavutused (lk 22), Saadud kogemused ja järgnevad sammud (lk 42).

KEELEKÜMBLUSMEETOD: TEADUSUURINGUTE TULEMUSED

Fred Genesee, McGilli Ülikool, Kanada

Keelekümbusprogrammides osalevad õpilased säilitavad täielikult oma emakeeleoskuse, nad jõuavad ainetes edasi võrdselt tavaklasside õpilastega ja saavutavad hea keeleoskuse kümbuskeeles. Programm sobib nii keskmistele kui ka eriti andekatele õpilastele. Keelekümbusklasside õpilased ei kaota oma kultuurilist identiteeti ning väljendavad end emakeeles eakaaslastega võrdselt hästi.

Keelekümblust saab tõhusalt kasutada ka keelte puhul, mille tüpologia ja märgisüsteemid on erinevad (nt jaapani ja inglise keel, inglise ja heebrea keel). Kakskeelsus ei tekita lastes liigset stressi. Programm on olemuselt rikastav õppevorm – õpilane omandab põhjalikud teadmised teisest keelest, samal ajal toetatakse tema emakeeleoskuse arengut.

Language Immersion in Estonia

– Future Perspectives

On June 8, 2001, a conference on the Estonian-language immersion program was held at the National Library in downtown Tallinn. The conference focused on the successes and challenges of the first year and analysed new measures to be taken. Over one hundred and twenty people, including all major stakeholders, attended. Opportunities were afforded to ask questions of all the speakers. Much discussion pursued and press coverage was extensive.

conference

The following gives a highly distilled overview of key conference elements and remarks.

OPENING REMARKS

Peep Ratas, Secretary General, Estonian Ministry of Education

The long history leading up to the establishment of the immersion program helped to lay a proper foundation. The systematic approach and the inclusion of stakeholders and international partners has proven to be a winning formula. Moreover, immersion is addressing a serious need. It is important for the program to grow.

PROGRAM OVERVIEW

Irene Käosaar, Estonian Program Manager

Peeter Mehisto, Canadian Project Manager

See *Achievements* (p. 23), *Lessons Learned/ The Road Ahead* (p. 43).

THE IMMERSION METHOD: SALIENT FACTS FROM RESEARCH

Fred Genesee, McGill University, Canada

Students in immersion programs maintain full proficiency in their home language, they achieve equally well in academic subjects as non-immersion students and they obtain high levels of proficiency in the immersion language. The program is suited to the average student as well as to the gifted. Immersion students also retain primary identity with their own cultural group and perform equally well in mother tongue language arts.

Immersion programs work equally effectively for languages that have distinct typologies and written systems (e.g., Japanese and English; English and Hebrew). Bilingualism does not create undue stress in children. The programs are additive in nature, giving in-depth knowledge of a new language while supporting the development of one's mother tongue.

KOKKUVÕTE KEELEKÜMBLUSE ESIMESEST AASTAST EESTIS: UURIMISTÖÖ TULEMUSED

Hiie Asser, Tartu Ülikool, Eesti

Vt Uurimus õpilaste õppeedukusest ja vanemate hoiakutest (lk 38).

TERVITUSKÕNE

H. E. Peter McKellar, Kanada suursaadik Eestis

Olles pärit riigist, mis oma loomise algusest peale on tegelnud keelekõsimustega, oskavad kanadalased hinnata seda rikkust, mida toob ühiskonda rohkem kui ühe keele valdamise oskus. Kanadal on rõõm töötada käsikäes Eesti ja Soomega selles väga tähtsas ettevõtmises. Konverents on väga kasulik sündmus, mis parendab koostööd ning keelekümbusprogrammi kvaliteeti.

I PANEELDISKUSSIOON: KOOSTÖÖ VÕTMEKÜSIMUSED

Epp Rebane, Eesti Haridusministeerium

Pikaajaline süstemaatiline lähenemine projekti elluviimisel ja kõikide võtmeisikute kaasa-
haaramisel on ennast õigustanud. See on aidanud luua vajaliku sünergia ja andnud selge
nägemuse, mis omakorda võimaldab ressursse otstarbekalt kasutada.

Koostöö Kanada partneritega on olnud suurepärase. Toronto Koolivalitsus ning CIDA on
teinud tõsist tööd Eesti soovidele vastu tulles. Korraldatud koolituste tase on olnud kõrge.
Kanada toetusel välja töötatud õppematerjalid on olnud üheks programmi edu aluseks.
Koostöö Soomega on olnud samuti väga hea, nagu ka koolitus, mida Soome partnerid on
pakkunud.

Järgmiseks sammuks on keelekümbuse laiendamine lasteaedadesse; samuti tuleb teha
uurimus, kuidas hilise keelekümbuse rakendamine vastab vanemate õpilaste vajadustele.

Robert McConnell, Toronto Koolivalitsus, Kanada

Toronto Koolivalitsusel (TDSB) on hea meel võtta osa Eesti keelekümbusprogrammist. Meile
on jätanud sügava mulje Eesti kolleegide kohusetunne, töökus ja professionaalsus. Eraldi
peaks ära märkima Keelekümbuskeskuse tööd, mis on programmi optimaalse planeerimise
ja õppekava koostamise positiivseks näiteks.

Oleme Eesti kolleegidelt palju õppinud ja ootame selle vastastikku kasuliku koostöö jätkumist.
Kokkuleppe kohaselt pöörame järgneva õppeaasta jooksul erilist tähelepanu õpetajate ja
koolitajate väljaõppele, täiendavale suhtekorraldusele, strateegiate väljatöötamisele ning tööle
keelekümbusõpetajatele ja haridusjuhtidele mõeldud käsiraamatu täiustamisel.

Siv Björklund, Vaasa Ülikool, Soome

Koostöö teooria ja praktika, uurijate ja õpetajate/praktikute vahel on väga tähtis, et arendada
tõhusaid täiendõppeprogramme. Koolituses peaksid esinema kolm faasi: informatsioon,
omaksvõtmine ja iseseisvus. Koolituse alguses tuleks õpetajaid teavitada vastavatest
teoreetilistest raamistikest ja pedagoogilistest mõjutustest, et nad saaksid informatsiooni
omaks võtta ja tunnis rakendada. Lõppfaasis muutuvad õpetajad iseseisvateks, sest nad
suudavad omaksvõetud informatsiooni põhjal luua omi õpetamismeetodeid.

SUMMARY OF ESTONIAN YEAR I RESEARCH RESULTS

Hiie Asser, Tartu University, Estonia

See Research on Student Achievement and Parental Attitudes (p. 39).

WORDS OF WELCOME

H.E. Peter McKellar, Canadian Ambassador to Estonia

Coming from a country that has dealt with language issues since its inception, Canadians have an appreciation for the value that being able to speak more than one language can bring to a society. Canada is very pleased to be working in co-operation with Estonia and Finland on this very important immersion endeavour. This conference is a very useful event that will serve to enhance that co-operation and improve the quality of immersion programming.

FIRST PANEL DISCUSSION: KEY ELEMENTS OF CO-OPERATION

Epp Rebane – Estonian Ministry of Education

The lengthy systematic approach used to develop the project and to include all possible stakeholders has been worth the investment in time and resources. It has helped to create the requisite synergy and provide a clear focus allowing for the judicious use of resources.

The partnership with Canada has been excellent. The Toronto District School Board and CIDA have worked hard to respond to Estonian needs. The quality of training provided has been high. Teaching materials developed with Canadian funding have been central to the success of the program. Co-operation with Finland has also been excellent, as has the training it has delivered.

Immersion now needs to be taken into kindergarten and we need to explore whether the establishment of late immersion programs might help meet the needs of more senior students.

Robert McConnell – Toronto District School Board, Canada

The Toronto District School Board (TDSB) has been delighted to be a part of the Estonian language immersion program. We have been highly impressed by the commitment, diligence and professionalism of our Estonian colleagues. The Immersion Centre, in particular, is recognised as a model for optimum program planning and curriculum delivery.

We have learned a great deal from our Estonian colleagues and look forward to the continuation of our mutually beneficial relationship. During the upcoming academic year, we have agreed to focus on teacher training, the training of trainers, the development of additional public relations instruments and strategies, and the continued preparation of a handbook/compendium for teachers and administrators of immersion programs.

Siv Björklund – University of Vaasa, Finland

Co-operation between theory and practice, i.e., researchers and teachers/practitioners is essential for developing effective teaching programs. Training programs should include three different phases – the three i's of co-operation, namely, information, internalisation and independence. When starting a training program, teachers should be informed about relevant theoretical frameworks and pedagogical implications which allow them to internalise the information and put it into practice in the classroom. In the last phase, teachers become independent in the sense that they can develop their own teaching methods on the basis of the internalised information.

II PANEELDISKUSSIOON: PILOOTKOOLIDE KOGEMUSED

Valeri Novikov, Läänemere Gümnaasiumi direktor, Tallinn

Vt *Direktori arvamus* (lk 26).

Maire Kebbinau, keelekümbilusõpetaja

Vaatamata koolitusele ja jutuajamistele kogenud kolleegidega, olin ma esimest aastat keelekümbilusklassis õpetajana töötades õpilaste edusammudest siiski üllatunud. Laste jaoks oli keel teisejärgulise tähtsusega. Nad tahtsid toimuvast aru saada ja suhelda, see motiveeris neid vajalikku sõnavara omandama. Lapsed tõestasid mulle, et keelekümbilusmeetod töötab hästi.

Aleksandr Köster, keelekümbilusklassi õpilase vanem

Panin oma lapse keelekümbilusklassi sellepärast, et keeleoskus avab talle tulevikus mõnedki uksed. Klassis valitseb pingevaba, aga siiski väga tõine õhkkond. Mu laps on rahul ning meie oleme rahul tema edusammudega.

III PANEELDISKUSSIOON: KOOSTÖÖ KOHALIKE OMAVALITSUSTEGA

Leivi Šer, Tallinna abilinnapea

Programm on väga edukas, hindan kõrgelt selle vabatahtlikku iseloomu ja arvan, et peame astuma samme keelekümbiluse alustamiseks juba lasteaedades. Samas võiks arutada ka võimalust pakkuda keelekümbilusprogrammi eestlastele vene keele õpetamiseks.

Tallinna linn loodab leida täiendavaid ressursse keelekümbilusprogrammi toetamiseks käesoleval aastal ning kavatses järgnevatel aastatel eraldada keelekümbiluse tarvis vahendeid linna eelarvest.

Genadi Afanassjev, Narva abilinnapea

Keelte seisukohalt on Narva Eesti linnade seas unikaalne. Enamik linnaelanikke on venekeelsed. Eesti keele kümbilusprogrammid on seetõttu eriti teretulnud ja vajalikud. Keelekümbilus annab meie õpilastele võimaluse omandada integreerumiseks ja Eesti ühiskonnas edukaks osalemiseks vajalikud oskused. Narva linn toetab programmi kogu südamest ja tegutseb selle laiendamise nimel.

Valeri Korb, Kohtla-Järve Linnavolikogu esimees

Kohtla-Järve linn toetab keelekümbilusprogrammi ja leiab, et see aitab oluliselt kaasa integratsiooniprotsessile. Programmi alguses eraldas linn vahendid keelekümbilusklassi remontimiseks.

2001. aasta septembris ühineb projektiga veel üks meie linna koolidest. Vaatamata ressursside nappusele proovime lisaks moraalsele toele osutada programmile ka konkreetsemat abi.

KOKKUVÕTE JA LÕPPSÕNA

Irene Käosaar, Peeter Mehisto

Vt Saadud kogemused ja järgnevad sammud (lk 42).

SECOND PANEL DISCUSSION: A PILOT SCHOOL'S EXPERIENCE

Valeri Novikov, Principal, Läänemere Gümnaasium, Tallinn

See the letter from *A Principal* (p. 27).

Maire Kebbinau, immersion teacher

Despite all the training and the opportunities to speak with experienced colleagues, I was still surprised as a first-year immersion teacher by the children's progress. For the children, language was of secondary importance. They wanted to understand what was going on and to communicate. That motivated them to learn the needed language. The kids proved to me that the immersion approach works.

Aleksandr Köster, immersion parent

I placed my child in the immersion program because language knowledge will open many doors for him in the future. The atmosphere in the classroom is relaxed and still highly focused on learning. My child is happy and we are very satisfied with his progress.

THIRD PANEL DISCUSSION: THE LOCAL GOVERNMENT PERSPECTIVE

Leivi Sher, Deputy Mayor, City of Tallinn

I like the voluntary nature of this highly successful program and think we need to take steps to start immersion at the kindergarten level. We should also consider offering Russian-language immersion for Estonians.

The City of Tallinn has requested additional funds to support the immersion program this year and intends to include a line for immersion in the city budget during the upcoming years.

Genadi Afanassjev, Deputy Mayor, City of Narva

Linguistically speaking, Narva is unique among Estonian cities. The vast majority of the population is Russian-speaking. Consequently, Estonian-language immersion programs are particularly welcome and necessary. Immersion will give our students the opportunity to obtain the skills they need for integration and successful participation in Estonian society. The city supports the program wholeheartedly and is working to expand it in the near future.

Valeri Korb, Head of City Council, City of Kohtla-Järve

This city supports this program and thinks it is a very important contribution to the integration process. In this light, we provided extra funding at the start of the program to renovate an immersion classroom.

In September 2001 another one of our schools began to offer Estonia language immersion. Resources are very limited but, in addition to providing moral support, we will try to assist the program in some more concrete fashion.

SUMMARY AND CONCLUSIONS

Irene Käosaar, Peeter Mehisto

See *Lessons Learned/ The Road Ahead* (p. 43).

Uurimus õpilaste õppeedukusest ja vanemate hoiakutest

Siht

Selle uurimistöö abil loodab Keelekümbluskeskus teadvustada programmi tugevaid külgi ja kitsaskohti, mille tundmine lubaks programmi ja koolitust paremini planeerida ning kohandada see õpilaste vajadustele veelgi enam vastavaks. Programmi uurimine ülikooli tasemel laiendab teadmiste baasi keelekümblusest.

Pikemaajalised eesmärgid:

- > määratleda, mis ulatuses õpilase esimese ja teise keele oskus vastab õppekava nõudmistele;
- > määratleda, mis ulatuses õpilase teadmised vastavad õppekava nõudmistele;
- > teha kindlaks, mil määral õpilaste sotsiaalne taust mõjutab nende keeleoskust ja õpitulemusi;
- > hinnata keelekümblusprogrammi tõhusust;
- > teha kindlaks, mil määral hõlbustab keelekümblusprogramm õpilaste ja nende vanemate integreerumist Eesti ühiskonda.

Uurimismeetodid

Kõiki 134 esimese klassi keelekümblusõpilast testiti esimese õppeaasta jooksul kolm korda, et teha kindlaks nende eesti keele teadmiste tase. Esimese klassi lõpus korraldati matemaatika, koduloo ja loodusõpetuse test.

Kõikidel keelekümblusõpilaste vanematel paluti täita küsitlusleht kolm korda 2000/01 õppeaasta jooksul. Nende kolme küsitluslehe abil koguti informatsiooni perekonna tausta, hariduse, sissetulekute ja kultuuriliste harjumuste kohta, nagu meediakasutus ja eestikeelsed kontaktid. Vanematelt küsiti, mis põhjustel nad keelekümblusprogrammi kasuks otsustasid, kuidas nad last õppetöös toetavad ning millised muutused on aasta jooksul toimunud õpilase keelekasutuses.

Moodustati viis kontrollgruppi. Kolm korda esimese kooliaasta jooksul tehti kahe venekeelse ja kolme eestikeelse kooli esimeste klasside õpilastele samad testid nagu keelekümblusklasside õpilastele.

Kolm Eesti teadlast eesotsas Hiie Asseriga töötasid kuu aega McGilli Ülikooli juures Kanada ekspertidega professor Fred Genesee juhendamisel koostöös Roy Listeri ja Naomi E. Holobowga. Nad vaatasid üle ning täiendasid uurimisprojekti eri aspekte, et tagada selle vastavus rahvusvahelistele standarditele.

Uurimistulemuste kokkuvõte: õppeedukus

Matemaatikatestid näitasid, et keelekümblusõpilaste matemaatika-alased teadmised on samal tasemel kui eesti- ja venekeelsel kontrollgrupil.

Loodusõpetuse ja koduloo teadmiste tasemelt jäid keelekümblusõpilased maha nii eesti- kui ka venekeelsest kontrollgrupist. Loodusõpetus ja kodulugu on väga keelekesksed õppeained. Keelekümblusõpilaste eesti keele oskus on nende ainete paremaks valdamiseks

Research on Student Achievement and Parental Attitudes

Aim

Through research, the Immersion Centre hopes to identify strengths and weakness in the immersion program, which will allow it to better plan and adjust programming and training to meet student needs. Research into the program will also support, at the university level, the development of a knowledge base in immersion.

Long-Term Goals

- > to determine the extent to which students' first and second language skill levels correspond to curriculum expectations;
- > to determine the extent to which students' level of academic knowledge corresponds to curriculum expectations;
- > to determine the extent to which students' social backgrounds impact on language skills and academic results;
- > to evaluate the effectiveness of the language immersion program;
- > to determine the extent to which the immersion program impacts on the integration of students and their parents into Estonian society.

Research Methods

All 134 grade one immersion students were tested three times during grade one for Estonian language knowledge. At the end of grade one, all students were tested for knowledge in mathematics, social studies and nature studies.

All parents of immersion students were asked to fill out a questionnaire three times during the academic year 2000-2001. Together, the three questionnaires gathered information on family background, education, income and cultural habits such as media consumption and contact with Estonian speakers. Parents were also asked why they chose the immersion program, how they were involved in supporting the learning process and what changes have taken place over the year in language use.

Five control groups were also established. Students in two Russian-language schools and in three Estonian-language schools underwent the same battery of tests three times during the grade one academic year, as did the students in the immersion program.

Three Estonian researchers led by Hiie Asser spent one month at McGill University with a team of Canadian experts led by Professor Fred Genesee and including Roy Lyster and Naomi E. Holobow. They reviewed and honed all aspects of the research project to ensure that it meets international standards.

Summary of Research Results: Student Achievement

Mathematics tests demonstrated that the immersion students are achieving at the same level as both the Estonian-language control group and the Russian-language control group.

veel ebapiisav. Peab nentima, et need näitajad on ootuspärased, sest sama tulemuseni on viinud ka mujal maailmas tehtud uuringud.

Uuringute alguses oli õpilaste eesti keele oskuse tase ühtlaselt väga madal, teadmised sõltusid otseselt keele kasutamise võimalustest.

Keelekümblusõpilaste eesti keele oskus paranes esimese õppeaasta jooksul märkimisväärselt. Nad jõudsid venekeelsest kontrollgrupist kaugemale ette nii lugemis-, kirjutamis-, kuulamis- kui rääkimisoskuse ning ka grammatilise korrektsuse poolest. Keelekümblusõpilaste testide tulemused ei jäänud kuigi palju maha eestikeelse kontrollgrupi vastavatest näitajatest testitaval alal, vaatamata asjaolule, et nende keeleoskuse tase oli palju madalam kui eesti keelt emakeelena kõnelevatel lastel.

Uurimistöö kokkuvõte: perekondlik taust ja vanemate seisukohad

Perekondade sissetulek ei ületa riigi keskmist ja valdav osa lapsevanematest ei oma kõrgharidust. Ülekaalukas osa vanematest valdab ainsa keelena vene keelt.

Suuremalt jaolt on vanemad rahul oma laste edusammudega nii eesti keele kui ka teiste teadmiste omandamisel. Lapsevanemate rahulolu tase on vastavalt 82% ja 83%.

Ometi kordavad vanemad (93%) kodus koos lastega vahetevahel või sageli õpitut vene keeles üle. Lisaks väitis 74% vanematest, et õpetavad lastele süstemaatiliselt vene keelt.

Ligi 15% vanematest ütles, et kaaluvad lapse panemist teise kooli pärast 1. kooliastme lõpetamist. On võimalik, et laps pannakse eesti- või venekeelses kooli pärast algkooli alates 4. klassist.

Järeldused ning nende rakendamine

Programmi võib pidada edukaks. Lapsevanemate rahulolu protsent on kõrge ning õpilaste edusammud eesti keele omandamisel märkimisväärsed. Suuremalt jaolt on õpilased näidanud, et suudavad õppekava nõudmisi täita. Tulemused matemaatikas on eriti julgustavad.

Loodusõpetuse ja koduloo õppekava tuleb koos õpetajatega läbi vaadata ning arutleda selle sobivuse üle. Kaaluda tuleks ka võimalike uute strateegiate kasutuselevõtmist, mis aitaks õpilastel paremini õppekavas seatud eesmärkideni jõuda.

Regioonides, kus õpilaste võimalused suhelda klassiväliselt eesti keelt kõnelevate eakaaslastega on minimaalsed, on vaja luua keele õppimiseks täiendavaid kooliväliseid võimalusi.

Edasine uurimistöö näeb ette ka kontrollgrupi õpilaste vanemate küsitlemist parema võrdlusmaterjali saamiseks. Õpilaste vene keele oskuste kontrollimine algab pärast vene keele kui õppeaine lisandumist õppekavasse teise klassi teisel semestril.

Kontaktid lapsevanematega peaksid olema veelgi tihedamad. Lapsevanemaid tuleks paremini informeerida ning jagada neile nõuandeid selle kohta, kuidas programmis osalevat last paremini toetada, millist teadmiste taset vastava klassi õppekava õpilastelt nõuab ning mida peab silmas pidama, kui keelekümbusklassis õppinud laps pärast algkooli lõpetamist tavakooli panna.

Achievement in nature studies and social studies among immersion students lags behind that of students in both the Estonian and Russian-language control groups. Nature studies and social studies are highly language-centred subjects. Estonian-language knowledge among immersion students is still too low for full mastery of these subjects. However, it should be noted that this result was expected as it is in line with research results elsewhere in the world.

The entry level Estonian-language knowledge of students was generally very low. There was a direct correlation between opportunities for language use and language knowledge.

Estonian-language skills among immersion students have improved significantly over the first year. The immersion students have moved far ahead of the Russian-language control group in reading, writing, listening and speaking skills, and in grammatical accuracy. Immersion students are within reach of the Estonian-language control group in tested fields despite the fact that their language level falls well below that of native speakers.

Summary of Research Results: Family Background and Parental Attitudes

Family income does not exceed the national average and the majority of parents do not have a higher education. Parents are overwhelmingly monolingual Russian-speakers.

Generally, parents are satisfied with the progress their children are making in acquiring Estonian-language and academic skills. The respective parent satisfaction levels are 82% and 83%.

However, parents (93%) tend sometimes or frequently to repeat at home with the child in Russian what was done in school. Also, 74% stated that they are systematically studying Russian with their children.

Some 15% of parents said they may place their child in another school after the child reaches another panel. There is a possibility that parents may place their children in an Estonian school or in a non-immersion Russian-language school after elementary school starting in grade 4.

Conclusions and Planning Implications

The program can be deemed a success. Parental satisfaction levels are high and progress in Estonian-language acquisition is significant. Generally, students have demonstrated their ability to meet curriculum expectations. Results in mathematics are particularly encouraging.

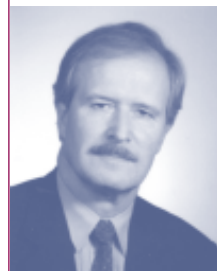
The nature and social studies curricula need to be reviewed and discussed with teachers in order to determine their appropriateness. It will be important to weigh also possible new strategies to help students better achieve related curriculum goals.

In regions where students are unlikely to informally come in contact with their Estonian-speaking peers, additional investments will be required to create co-curricular language-learning opportunities.

Researchers will also question the parents of control group children to gain a better standard of comparison. Testing of Russian-language skills will begin after the introduction of Russian-language arts in the second semester of grade two.

Increased opportunities must be sought to communicate with parents. There is a need to inform parents even better and to share information regarding how they can best support their child, what achievement levels they can expect in what grade and the implications of placing their child in another program after the completion of the elementary panel.

*"Meie kogemused keelekümbeluse-
programmist on
ülimalt positiivsed ja
me jääme ootama
osapoolte
edaspidist koos-
tööd."*

Jaakko Blomberg

*Soome suursaadik
Eestis*

*Finnish Ambassador
to Estonia*

*"Our experience
with the immersion
program has been
very positive and
we look forward
to further co-
operation among
the partners."*

Saadud kogemused ja järgnevad sammud

1

Partnerlus viib tulemusteni

KONTEKST

Programm on planeeritud kõikide võtmeisikute koostööna. See nõuab kannatust, märkimisväärset ajakulu kõikidelt osapooltelt ning teatavaid materiaalseid vahendeid. Aega ja raha pole kunagi piisavalt. Eesti kaastöötajatele on seminarid ja õppereisid olnud koosolemise võimalusteks, mis on aidanud saada uusi teadmisi keelekümblysest, arutada plaane ning jagada kohustusi. Kokkulepped ja plaanid on kirja pandud ning ühiselt heaks kiidetud. See investeering on ennast hästi ära tasunud, s.t Keelekümblykeskus on saanud oma probleemide lahendamiseks ning eesmärkide saavutamiseks vajalikku rahalist ja moraalset tuge.

PLAANID II AASTAKS:

- > Keelekümblykeskus jätkab kõigi toetajate panuse avalikku äramärkimist;
- > arendatakse edasi partneritevahelist suhtlusvõrku;
- > antakse välja uus lapsevanematele mõeldud venekeelne voldik;
- > keelekümblyst tutvustavad materjalid pannakse välja kõikides uutes koolides;
- > Keelekümblykeskuse töötajad külastavad kõiki uusi koole, et kohtuda õpetajate ja lapsevanematega;
- > Keelekümblykeskuse töötajad planeerivad kohtumisi kohalike omavalitsuste esindajatega, informeerivad neid pidevalt programmi edenemisest ning kuulavad ära ning püüavad arvesse võtta nende ettepanekuid;
- > keelekümblyskonverents toimub 2002. aasta kevadel.

2

Teadustööd tuleb jätkata

KONTEKST

Keelekümblykeskus püüdleb läbipaistva töökultuuri poole, töötab ning esitab aruandeid, tuginedes eelnevalt kokkulepitud tulemustele ja näitajatele. Uurimused on vajalikud õpilaste arengu kindlakstelemiseks ning oletuste ja ettekujutuste eraldamiseks faktidest. Kogutud andmed aitavad Keelekümblykeskusel kursis olla projekti arenguga, et saavutada planeeritud tulemus. Uurimistöö tulemused on aidanud paremini aru saada kümblyklasside õpilaste vanematest ning leida üles programmi tugevad ja nõrgad küljed. Selline informatsioon on tulemuslikuks planeerimiseks äärmiselt vajalik. Programmis osalejate huvi keelekümblyse vastu on suur ning ainult uurimistöö tulemused võivad nende küsimustele vastuseid anda.

PLAANID II AASTAKS:

- > küsitluslehed palutakse täita ka kontrollgrupi õpilaste vanematel;
- > õpilaste vene keele oskuste kontrollimisega alustatakse pärast vene keele kui õppeaine lisamist õppekavasse teise klassi II semestril;
- > testitakse juhuslikku valikut 2001. aasta septembris esimest klassi alustanud õpilastest;
- > küsitluslehed palutakse täita juhuslikul valikul lapsevanematest;
- > praeguse teise klassi keelekümblyõpilaste testimist jätkatakse, samuti palutakse nende vanematel ka edaspidi küsitluslehti täita.

Lessons Learned/ The Road Ahead

Partnerships lead to success

CONTEXT

The immersion program was planned with the involvement of all major stakeholders. This required patience and a considerable investment in time from all parties and certain financial resources. Time and funds are always in short supply. Retreats in Estonia, seminars and study visits acted as forums where stakeholders could meet, learn about immersion and spend concentrated periods of time discussing plans and agreeing on how to share responsibilities. Agreements and plans were put on paper and jointly approved. This investment has brought major returns and has meant that the Immersion Centre now enjoys the necessary financial and moral support to overcome obstacles and achieve objectives.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > the Immersion Centre will continue to publicly recognise the contribution of all stakeholders;
- > a communications plan will be developed;
- > a new Russian-language brochure for parents will be produced;
- > displays on immersion will be posted in all new schools;
- > Immersion Centre staff will travel to all new schools to meet staff and parents;
- > Immersion Centre staff will meet with local government and continue to inform them about program progress and listen to and try to address their concerns;
- > a conference on immersion will be conducted in the spring of 2002.

Research needs to continue

CONTEXT

The Immersion Centre strives toward transparency and works to and reports based on agreed upon, planned, measurable outcomes and outputs. Research is necessary to ascertain student progress and to separate supposition and fiction from fact. The data collected is helping the Centre to better understand the progress being made in achieving planned outcomes and outputs. It has helped to better understand parents of immersion students and to discover the strengths and weaknesses of the program. This information is essential for proper planning. Furthermore, stakeholders' interest in the immersion program is high and they expect answers that only research can give.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > parents of control group students will also be asked to fill out questionnaires;
- > testing of Russian-language skills will begin after the introduction of Russian-language arts in the second semester of grade two;
- > a random sample of the September 2001 intake of students will also be tested;
- > the parents of the random sample will also be asked to fill out questionnaires;
- > the current grade two immersion students will continue to be tested and their parents asked to fill out questionnaires.

Õpetajate meisterlikkus on programmi edu alus

3

KONTEKST

Keelekümblusprogrammi edukus sõltub ennekõike õpetajatest. Õpetajate kaadri valikusse tuleb suhtuda äärmise tähelepanuga. Ideaalne keelekümblusõpetaja valdab täielikult eesti keelt või räägib seda emakeelena; ta on võimeline vene keeles suhtlema, armastab lapsi ja tunneb end nende arengu eest vastutavana; ta on arenguvõimeline nii isiksuse kui ka pedagoogina, omab nõutavat haridust ja seda tõendavaid dokumente; ta on koostööaldis ja lahke, organiseerimisvõimeline, töökas ning paindlik. Selliseid inimesi on raske leida, seega on oluline teha koostööd õpetajaid koolitavate asutustega ning kulutada aega ja energiat õigete inimeste otsimiseks.

Õpetajate töölevõtmine peaks olema avalik protsess, kus oma sõna on öelda nii koolil kui ka Keelekümbluskeskusel. Keelekümbluskeskus peaks olema võimeline kindlaks tegema, kas ta saab töölevõetud õpetajat täiendõppega aidata. On esinenud juhtumeid, kus venekeelsed koolid ei ole olnud võimelised adekvaatselt hindama õpetajakandidaadi eesti keele taset.

Tee teooriast praktikani on pikk ja käänuline. Õpetaja vajab tuge, et koolitustel omandatud õppetundides rakendada. On saanud selgeks, et õpetajatel on vaja võimalusi omavahel suhelda ja saada tagasisidet spetsialistidelt ja kolleegidelt.

On oluline, et keelekümblusõpetaja ei jääks õpilase jaoks ainsaks eesti keele ja kultuuri vahendajaks. Peaks püüdma leida lastele ka muid võimalusi rääkida eesti keelt kõnelevate inimestega. Suhtlemine erinevate inimestega rikastab laste arusaamist keelekasutusest ning annab neile järgimiseks erinevaid kõnemudeleid.

PLAANID II AASTAKS:

- > esimese klassi õpetaja töö hõlbustamiseks võtavad koolid tööle osalise tööajaga abiõpetaja;
- > koolitajad töötavad rohkem koos õpetajatega nende tundides;
- > koolidega tehakse koostööd, et ümber töötada arengukavasid seoses keelekümb-luse profiili laienemisega, täiustada planeerimist ning selgitada ülejäänud õpetajaskonnale keelekümb-luse olemust ja õpetajate rolli selles;
- > koolidel soovitatakse lubada õpetajatel tundide ajast külastada teiste keelekümb-luse õpetajate tunde;
- > koolitusmaterjalide selekteeritud ja sünteesitud kokkuvõtte antakse välja käsiraamatu vormis;
- > eesti keelde dubleeritakse ameerika keelekümb-lust käsitlev videofilmiseeria.

Õpetajad peavad saama kasutada ja katsetada uusi õppematerjale

4

KONTEKST

Olemasolevaid õppematerjale, mis sobiksid esimese klassi keelekümb-lusõpilastele, on väga vähe. Esimest klassi alustava eesti lapse sõnavara koosneb mitmest tuhandest sõnast ning järelikult on nende tarvis loodud õppematerjalid keelekümb-lusõpilastele suures osas sobimatud.

Kuna õpetajate töökoormus on suur, ei jätku kõigil õpetajatel aega luua õppetöös vajalikku lisamaterjali. Keelekümb-luskeskus on püüdnud varustada õpetajaid uute materjalidega, mis on kas Eestis kirjutatud ja välja antud või kohandatud Kanadas kasutatavatest materjalidest. Kõikide õppematerjalide sobivust on katsetatud ning õpetajate soovitusel arvesse võetud, samuti on materjalid üle vaadanud aineeksperdid. Lõplikud töövariandid on saadetud haridusministeeriumi vastavasse nõukogusse kooskõlastamiseks. See pikaajaline protsess on olnud ajakulu väärt, sest lõpptulemus on töö käigus märgatavalt paranenud.

PLAANID II AASTAKS:

- > kõik esimeste klasside õpetajad varustatakse töölehtede täielike komplektidega;
- > esimese klassi õpiku juurde koostatakse õpetaja käsiraamat;
- > õpetajad katsetavad käsiraamatut ning saadud tähelepanekuid võetakse arvesse lõpliku variandi koostamisel;
- > esimese klassi II semestriks mõeldud töövihik esitatakse haridusministeeriumi vastavale nõukogule kooskõlastamiseks;
- > parandusettepanekud võetakse arvesse ning õpik antakse trüki;
- > õpikute kirjutamisega tegelev töörühm kavadab õppematerjale teisele klassile;
- > õpetajad katsetavad õppematerjale ja nende märkusi võetakse töö jätkamisel arvesse.

Teachers are central to the success of the program

CONTEXT

Teachers will make or break the immersion program. They need to be carefully selected. The ideal immersion teacher has native or native-like fluency in Estonian, can communicate in Russian, loves and is committed to the development of children, is interested in personal and professional growth, has the requisite degrees and certificates, is co-operative and generous in nature, well organised, hardworking and flexible. Such people are hard to find.

Consequently, it is important to co-operate with teacher training institutions and to invest time and energy into finding the right people. The hiring process needs to be open and must include key people from within the school and the Immersion Centre. The Centre has to be able to ascertain whether it can help meet the training needs of the person hired. Also, Russian-language schools have not always been able to adequately assess the level of language knowledge required.

The road from theory to practice is long and winding. Teachers need to be supported in taking what they have learned in training sessions into the classroom. It has become apparent that teachers need more opportunity to dialogue with and to obtain feedback from professionals in the field, as well as from colleagues.

Finally, since teachers in the immersion classroom are the primary bearers of the Estonian language and culture, it is important to seek out opportunities to expose children to other Estonian speakers. This will help provide pupils with a richer model to follow.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > schools will be able to hire part-time assistant teachers for grade one;
- > trainers will spend more time working with teachers in their classrooms;
- > schools will be assisted in re-vamping their development plans to increase the profile of immersion, improve planning and help other staff members to understand better the program and their role in it;
- > schools will be encouraged to release teachers from class in order to visit other teachers in their classrooms;
- > training materials will continue to be distilled and synthesised in the form of a handbook/compendium;
- > a series of American videos on immersion pedagogy will be dubbed into Estonian.

Teachers need to receive and test teaching materials

CONTEXT

There are few existing materials that are suited to grade one Estonian-language immersion students. Estonian children arrive at school already knowing several thousand words and, consequently, materials created for them are in large part inappropriate for immersion students.

Teachers face a heavy workload and do not have time to create all the materials they require. The Immersion Centre has sought to provide teachers with new materials that have been written and produced in Estonia or adapted from Canadian materials. All materials have been piloted to make certain that they are appropriate. Teachers' suggestions are incorporated. Experts in the field also review materials. Final draft versions are submitted to the requisite Ministry of Education committee for approval. This time-consuming process has been worth the investment as it has led to a markedly improved product.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > all grade one teachers will receive class sets of work sheets;
- > a teacher's guide is being developed for the first grade primer;
- > teachers will test the draft guide and feedback will be incorporated;
- > the integrated textbook for the second semester of grade one will be submitted to the Ministry of Education's requisite committee for approval;
- > suggestions will be incorporated and the textbook published;
- > writing teams are preparing the grade two draft teaching materials;
- > teachers will test draft materials and feedback will be incorporated.

Informatsiooni ei ole kunagi üleliia

5

KONTEKST

2000/01 õppeaasta jooksul ilmus Eesti ajalehtedes keelekümb-lusprojekti kohta 69 artiklit, raadios ja televisioonis oli programmi tutvustamisele pühendatud 268 minutit.

Suurem osa meedias ilmunust on olnud valdavalt positiivne, mõningaid negatiivseid kommentaare võib leida neljast artiklist. Need kommentaarid põhinevad selgelt faktide väärsti mõistmisel või tõlgendamisel. Keelekümb-luskeskus peab tõsisemalt tegele-ma ajakirjanikega, kelle huvi faktide vastu on vähenenud, et nende teadmisi keelekümb-lusprogrammist laiendada.

Kogemus on näidanud, et paljud vanemad soovivad keele-kümb-lusspetsialistiga keeleõppe tulemustest rääkida korduvalt, et end programmi suhtes kindlamini tunda. Uurimused on näidanud, et 15% vanematest kaalub lapse teise kooli panemist pärast algastme lõppu (programmi esimene osa lõpeb kolman-da klassiga ja põhiprogramm üheksanda klassiga). Kahekõnes lapsevanematega tuleks pöörata suuremat tähelepanu nende murede ärakuulamisele ning informatsiooni jagamisele selle kohta, kuidas programmis osalevale lapsele abiks olla, millised peaksid olema lapse teadmised esimeses, teises või kolmandas klassis ning milliseid kõrvalmõjusid võib kaasa tuua lapse üleminek teise kooli pärast keelekümb-luse algastme lõppu.

PLAANID II AASTAKS:

- > arendatakse edasi informatsiooni-vahetuse võrku;
- > seatakse sisse kodulehekülg inter-netis;
- > avaldatakse aastaaruanne;
- > antakse välja uued õppematerjalid;
- > Keelekümb-luskeskuse töötajad ning õpetajate väljaõppega tege-levad inimesed külastavad koole sagedamini;
- > korraldatakse rohkem kohtumisi lapsevanematega;
- > õpetajad saadavad esimese klassi õpilaste vanematele kord kuus koju venekeelse kirja, milles selgitatakse vanematele selle kuu õppeplaan;
- > antakse välja uus venekeelne info-voldik ning hoolitsetakse selle levi-tamise eest.

Keelekümb-lust on vaja ka vanematele õpilastele ja lasteaialastele

6

KONTEKST

Esimeste klasside õpetajad on avaldanud arvamust, et planeeritud õppekava raames oldaks tunduvalt eduka-mad, kui esimesse klassi tulevatel lastel oleks juba mõningad eesti keele oskused. Vanemad, kes tahavad, et nende laps õpiks keelekümb-lusklassis, sooviksid samuti, et nende laps alustaks eesti keele õpingutega juba lasteaias.

Muret on väljendatud nende vanemate õpilaste pärast, kellel pole kunagi olnud võimalust keelekümb-lus-programmist osa võtta. Ka nemad vajavad rohkem võimalusi oma eesti keele oskuste parandamiseks. Mitmed 2001. aasta juunis Tallinnas toimunud keele-kümb-luskonverentsil kõnelejad, sealhulgas haridusminis-teeriumi üldharidusosakonna juhataja, tõstsid esile vajadust sellele küsimusele tähelepanu pöörata.

PLAANID II AASTAKS:

- > koostöö jätkamine Eesti, Soome ja Kanada partnerite vahel, et välja selgitada vajalikud abinõud keelekümb-lusprog-rammi käivitamiseks lasteaedades;
- > Eesti ja Kanada partneritel palutakse ühi-neda aruteluga hilise keelekümb-luse võimalikust käivitamisest;
- > keelekümb-lust puudutava informatsiooni jagamine varase keelekümb-lusega ühine-mist kaaluvatele lasteaedadele ning hilise keelekümb-lusega ühinemist kaaluvatele koolidele; lasteaedade ja koolide õpe-tajad palutakse keelekümb-luskoolitusest osa võtma.

There is never enough information about immersion

CONTEXT

During the academic year 2000-2001, 69 articles on the immersion program appeared in Estonian newspapers and 268 minutes of radio and television time were devoted to the subject.

The vast majority of media reports were overwhelmingly positive; however, some negative comments were present in a very small number of articles (four). These comments were clearly based on misconceptions or misconstrued facts. The Centre needs to work harder with those few reporters who seem to have little interest in the facts in order to improve their awareness of the program.

Also, experience has shown that many parents need to speak repeatedly with an immersion expert about the same language learning issues in order to gain an acceptable comfort level. Furthermore, research has shown that fifteen percent of parents are considering placing their children in a different school program once the child has reached another panel (the elementary program ends after grade three and the basic compulsory after grade nine). Dialogue with parents needs to be increased to listen to concerns and to share information regarding how they can best support their child, what achievement levels they can expect in what grade and the implications of placing their child in another program after the completion of the elementary panel.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > a communications plan is being developed;
- > a Home Page will be developed;
- > this Public Report will be widely disseminated;
- > new teaching materials will be launched;
- > the number of school visits by trainers and Immersion Centre staff will be increased;
- > the number of meetings with parents will be increased;
- > grade one teachers will be sending home a monthly Russian-language letter explaining to parents what has been accomplished and is planned for the coming month;
- > a new Russian-language brochure will be developed and distributed.

Senior students, as well as kindergarten pupils, also need immersion

CONTEXT

Grade one teachers have pointed out that they could be more successful meeting planned curriculum outcomes if students arrived in grade one with some Estonian-language skills. Parents who wish their children to study in immersion programs also wish to have their children begin their Estonian studies in kindergarten.

In addition, serious concern has been expressed about those older students who never had the option of participating in an immersion program. They also need increased opportunities to improve their Estonian-language skills. Several speakers at the Tallinn June 2001 conference on immersion, including the Head of the General Education Department of the Estonian Ministry of Education, stressed the need to address this issue.

PLANS FOR YEAR II

The following measures are planned:

- > co-operation will be pursued among Estonian, Finnish and Canadian partners to determine measures to be taken for the launching of an immersion program at the kindergarten level;
- > Estonian and Canadian partners will be asked to engage in a dialogue about the possible introduction of a late immersion program;
- > kindergartens which may potentially offer early immersion programs, or schools which may potentially offer late immersion programs, will be informed about immersion and asked to send teachers to any training sessions.

Fotod, illustratsioonid:

Photos, illustrations:

Anu Kalm

Regina Lukk-Toompere

Vahur Lõhmus

Mare Maxwell

Kalle Toompere

Väljaande rahastajad:

This publication was funded by:

Eesti Vabariigi
Haridusministeerium

Estonian Ministry of
Education

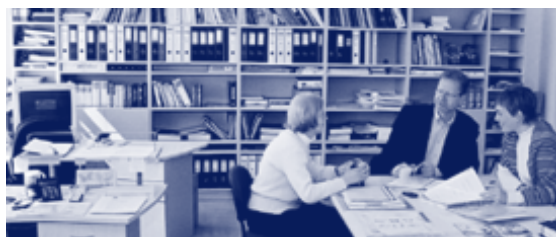
Kanada Rahvusvahelise
Arengu Agentuur

Canadian International
Development Agency

Tallinna Turvalisus- ja
Integratsiooniamet

Public Safety and Integration
Department of Tallinn

Keelekümbluskeskus	Language Immersion Centre
Kihnu 1	T +372 605 7250
13913 Tallinn	F +372 605 7251
Estonia	E keel@keel.uninet.ee

